

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Položaj pravoslavja v svetu

S smrtjo srbskega patriarha Barnabe se zopet mnogo komentira položaj pravoslavne cerkve v svetu, ki je z njim izgubila zelo velikega pobornika in mecena. Če gledamo v zgodovino zadnjih stoletij, je bil moskovski patriarhat tisti, ki je igral odločilno vlogo v pravoslavni cerkvi, čeprav je med vsemi patriarhati bil eden najmlajših. Kakor znano, Peter Veliki ni dovolil, da bi po smrti zadnjega patriarha njegovo mesto zasedel novi patriarh. Tako je bila ruska cerkev oropana svojega poglavarja in je na vodstvo ruske cerkve stopil sv. sinod, ki je iz Petrograda ven vladal rusko cerkev vse do revolucije 1917 leta. Odločilne besede v tem sinodu niso imeli škofje, ampak takozvani oberprokuror, ki je bil vedno laik in je zastopal voljo carja samega. Po ukinitvi monarhije je ruska pravoslavna cerkev sklicala v Moskvi koncil in je znova upostavila patriarhat. Izvoljen je bil metropolit Tyhon, ki je prevzel upravo ruske cerkve, dokler ga niso boljševiki zaprli in je končno umrl v sovjetski ječi.

Štirje stari patriarhati vzhodne cerkve, carigradski, jeruzalemski, antiohijski in aleksandrijski so po zavzetju Carigrada od Turkov na svoji pomembnosti skoraj vse izgubili in se počasi navadili, da so v ruski pravoslavni cerkvi, še bolj pa v ruski vladi gledali svojega zaščitnika ter so polagoma zašli v popolno gospodarsko odvisnost od Petrograda, kar zlasti velja za carigradski patriarhat. Praktična posledica tega razmerja je bila, da se je težje pravoslavja polagoma prelozilo v Moskvo oziroma Petrograd in da se je njegova usoda pričela istovetiti z usodo ruske cerkve, ki je tako postala nositeljica tradicije vse pravoslavne cerkve. V teh razmerah je že davno pred vojno bilo razmerje do Rusije za vse pravoslavce posebnega pomena.

Po smrti patriarha Tyhona je njegovo mesto ostalo nezasedeno, ker so se boljševiki upirali sklicanju novega koncila, ki naj bi izvolil novega patriarha. Posle patriarhije naj bi upravljal metropolit Peter, ki se je imenoval »upravitelj patriarhovega prestola«. Toda še preden je svoje funkcije mogel dobro prevzeti, ga je boljševiška vlada pregnala v Sibirijo in je tamkaj izginil. Najbrže ga je zadela smrt v kakem sovjetskem taborišču. Kot njegov namestnik je metropolit Sergij prevzel vodstvo pravoslavne cerkve v Rusiji. Ta pa je začel pakirati z boljševiki in je ustvaril »znosno razmerje in sodelovanje s sovjetsko vlado«, kakor se je temu reklo. To se pravi, da slepo sledi navodilom GPU in da se je pustil degradirati v politično orodje boljševiškega režima. V zunanjem svetu se je že mnogo pisalo o njegovi vlogi, kakor tudi o tem, da mu je sedaj baje boljševiška vlada dovolila, da skliče koncil ruske pravoslavne cerkve v Moskvi. Dejstvo je, da ga izven sovjetske Rusije z izjemo litovske, kjer opravlja svoje posle v Kovnu od njega postavljen metropolit Elefterij, pravoslavci na splošno niso priznali. Res je pa tudi, da Sergij ni pokazal namere, da bi hotel imeti kakšen vpliv na usodo pravoslavni cerkva izven Rusije. Zato tudi njegova vloga pri presoji splošnega položaja pravoslavja zaenkrat ne prihaja toliko v poštev.

V času, ko je bil patriarh Tyhon v Moskvi že od boljševikov aretiran in vržen v ječo, je v južni Rusiji še vedno divjala državljanska vojna. Velik del južne Rusije je fronta ločila od Moskve, zveze so bile pretrgane in uprava južnorusskih eparhij ni bila več mogoča iz Moskve. V teh razmerah je patriarh Tyhon izdal naredbo južnorusskim škofom, da naj do tistega časa, ko bo zapet mogoče upravljal vse ruske pravoslavne škofije iz Moskve, ustanove lastno najvišjo cerkveno upravo za južne ruske pokrajine. To se je tudi zgodilo in je ta uprava prevzela ne le južnorusske eparhije, ampak tudi one pravoslavne skupine, ki so bile v inozemstvu in preje odvisne od ruske cerkvene uprave. Kajti tudi teh zaradi zaprtih sovjetskih meja ni bilo več mogoče iz Moskve upravljal. Po zlomu protiboljševiške fronte v južni Rusiji in odhodu belih čet, ki so se v glavnem preselile v Jugoslavijo, se je tudi najvišja cerkvena uprava iz južne Rusije preselila v Jugoslavijo, kjer ji je srbski patriarh odkazal sedež v Sremskih Karlovcih. Tu je srbski patriarh oskrbel pregnance tudi s potrebnimi materialnimi sredstvi. Od tu je najvišja cerkvena uprava upravljala vse cerkve, ki so bile preje pod rusko državno cenzuro, z izjemo že omenjene Litve in pa pravoslavne cerkve na Poljskem, Finskem, v Estoniji in Latviji, ki so se proglasile za samostojne avtokefalne cerkve, ter Besarabije, ki je bila priključena romunski pravoslavni državni cerkvi.

Leta 1926 je v višji cerkveni upravi prišlo do cerkvenega razkola. V Parizu bivajoči metropolit Evlogij je z več škofi zastupil cerkveno upravo v Sremskih Karlovcih in sebi prilažil upravo pravoslavni cerkva na zapadu. Tudi Evlogij se je ekliceval na neko odredbo patriarha Tyhona. Pač pa se je metropolit Evlogij podredil ekumeničnemu patriarhu v Carigradu s precejšnjim delom pravoslavne duhovščine, tako da je v zapadni Evropi med pravoslavci nastala dvojna jurisdikcija: nekaterke cerkve poslušajo navodila ekumenskega patriarha v Carigradu, druge pa cerkveno upravo v Sremskih Karlovcih.

Medtem pa se je cerkvena uprava v Sremskih Karlovcih toliko organizirala, da je pričela sklicevati vsako jesen koncile škofov, ki njeno avtoriteto priznavajo. Osnovale se je tudi sinod, ki kot stalen izvršilni organ vodi upravo ruske cerkve. Že na jesenskem zasedanju tega ruskega pravoslavnega koncila v emigraciji 1935 leta, je nastopil rajni patriarh Barnaba, ki sicer tej cerkveni upravi ni bil podrejen in ji kot šef avtokefalne cerkve tudi ni pripadal — kot njen pokrovitelj in je prevzel tudi častno predsedstvo na koncilu. Rajni patriarh Barnaba je šel ruski pravoslavni cerkvi v emigraciji v vsakem pogledu zelo na roko

Vojni vihar na Vzhodu divja naprej

Anglija bo zahtevala hudo zadoščenje

Japonci od svojih načrtov ne odnehajo

Incident z angleškim poslanikom

London, 27. avg. b. »Daily Express« poroča, da je angleška vlada sklenila, da energično zahteva zadoščenje od Japonske zaradi nečuvenga napada na njenega poslanika na Kitajskem. Ko bo vlada razpolagala s potrebnimi informacijami, bo takoj ukrenila potrebne korake. Angleška vlada je sicer prepričana, da letalski napad na poslaniški avto ni bil nalašč izvršen, toda napad na diplomatskega predstavnika Velike Britanije pomenja veliko žalitev za Britanijo in predstavlja nevaren diplomatski dogodek. Baje bo angleška vlada zahtevala: 1. ostro kazen za letalce, 2. veliko odškodnino ranjenemu veleposlaniku; 3. obljubo, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Jutranji »Times« zavzema v svojem uvodniku izredno ostro stališče zaradi tega dogodka in poudarja, da je bil ta napad v zgodovini edinstven, pa naj se preiskava konča tako ali tako. Japonska vlada se ne bo mogla izogniti odgovornosti, ker se Velika Britanija nikakor ne namerava zadovoljiti samo z navadnim opravičilom. Angleška vlada bo zahtevala tisto zadoščenje, ki ga bo smatrala, da je zadostna protivrednost za zločin japonskega letalca.

Angleški zunanji minister je v neprestani telefonirni zvezi z ministrskim predsednikom Chamberlainom, ki je odgodil svoj dopust.

Treba je ohraniti mirno kri

»Daily Telegraph« piše, da je ta incident ustvaril v Londonu kar najresnejše razpoloženje. Zunanji minister je sklenil, da se ne bo odpejal na svoje posvetje, temveč da bo ostal v Londonu. List prinaša v zvezi s tem poročilo iz Washingtona, da tudi tamkaj menijo, da se je položaj na Kitajskem silno poostil. V tamkajšnjih krogih sodijo, da bo napad na britanskega poslanika ustvaril razne mednarodne zapletitve. Vendar se pa v ameriških krogih zanesejo, da se britanska vlada v svojih sklepih ne bo prenašala, ker se je že zdaj ugotovilo, da ta napad ni bil nameravan.

V dobro poučenih londonskih krogih mislijo, da bi britanska vlada morala odpočitati svojega poslanika na Japonskem. Hkratu pa izjavljajo, da je treba vendarle vse storiti, da se ohrani tradicionalno japonsko-angleško prijateljstvo, in da se prepreči v bodoče podobni incidenti.

Anglija bo zelo ostro nastopila?

London, 27. avgusta. AA. (DNB.) »Morning-post« piše o incidentu z britanskim veleposlanikom v Sanghaju in pravi, da je pričakovati, da bo demarš britanske vlade v Tokiu zelo ostra. List je izvedel, da je g. Eden večer dolgo konferiral z lordom Halifaxom, nato je imel pa daljši telefonski pogovor s Chamberlainom.

Sanghaj, 27. avgusta. AA. Havas: Po nemirni noči se je zjutraj začelo stanje ranjenega angleškega veleposlanika boljšati. Ni še mimo najhujše, toda verjetno je, da življenje veleposlanika ni več neposredno v nevarnosti.

Tudi Amerika v skrbeh in ne želi komplikacij

Washington, 27. avgusta. AA. (Stefani.) Preden se je odpejal iz Washingtona na dopust, je predsednik Roosevelt sklical sejo ministrskega sveta, da prouči položaj na Daljnem vzhodu. Čeprav ni po sebi izšlo uradno poročilo, se je vendarle izvedelo, da je ameriška vlada sklenila na tej seji kar najpazljiveje spremljati potek dogodkov na Kitajskem. »New York Times« je izvedel, da je vlada dala navodila ameriškemu poletstvu v Sanghaju, da zapove četam, da začno streljati na vsakogar, kdor bi napadel ameriške državljane, ali pa grozil njihovemu imetju. V nedeljo se odpele v Sanghaj še en oddelek 120 mornarjev. V ameriškem trgovinskem ministrstvu ce-

nijo kapital, ki so ga ameriški državljani naložili na Kitajskem, na 250 milijonov dolarjev.

Washington, 27. avgusta. AA. Reuter: Kljub opominu zunanjega ministra Hulla je Društvo proti fašističnim vojam sklenilo razširiti in nabiti letake tudi pred japonskim veleposlaništvom proti delu Japoncev na Kitajskem.

Roosevelt je nato še enkrat naprosil Hulla,

da naj še enkrat opozori to organizacijo, da naj opusti svojo namero in da naj ne otežuje položaja, ki je tako že kritičen.

Tokio, 27. avgusta. b. Tukaj krožijo še nepotrjene vesti, da je japonski pilot, ki je napadel s svojim letalom avtomobil angleškega poslanika, izvršil harakiri, ko je slišal, da bo imela njegova domovina zaradi njegovega dela politične sitnosti.

Kitajske čete so se umaknile

Sanghaj, 27. avgusta. b. Po večdnevni odpora pri Sanghaju so kitajske čete pričele sedaj popuščati in Japonci jih vedno bolj potiskajo nazaj. Redne kitajske čete so se spraznile svoje položaje ter že pripravljajo novo obrambno erto, ki je oddaljena približno pol drug kilometer od mednarodnega naselja. Pri severnem kolodvoru so kitajske poslojke, ki so se raztezale na samo koncesijo, zasedle čete britanskega polka.

Sanghaj, 27. avgusta. b. »Kitajske čete so se umaknile v teku današnje noči na svoje nove položaje. Zlasti severni del mesta so skoraj povsem izpraznili in se umaknili na položaje, ki ležijo 2 kilometra od njihovih sedanjih postojank. Ta umik tolažijo kitajski krogi s tem, da se bo v najkrajšem času pričela velika bitka in bi te čete v slučaju večjega japonskega uspeha bile preveč ogrožene.

Japonci bombardirajo Nanking

Sanghaj, 27. avgusta. AA. (Havas.) Kitajska agencija »Central News« poroča, da je 22 japonskih letal, ki so priletela s štirih strani snoči med 23.30 in 4. uro, bombardiralo Nanking. Bombi so več delov mesta zažgale. Dve izmed letal so v severnem delu pokrajine Kiangsi sestrelili.

Slovenska katoliška družina kupuje in uporablja dopisnice sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo Din 1.—.

Blokada kitajske obali

Tokio, 27. avgusta. e. Japonska vlada skrbno pripravlja blokado kitajske obali. V zunanjem ministrstvu sicer izjavljajo, da japonske vojne ladje ne bodo ustavljale parnikov tujih držav in se tudi ne bodo zanimale za tovor, ki ga vozijo na Kitajsko. Vendar pa bo japonska vlada kmalu poslala note vsem vladam, da upa na njihovo prijateljstvo in da ne bodo pošiljale orožja na Kitajsko, da se tako spor med Kitajsko in Japonsko čimprej zaključi.

Prvič je japonska vlada postopala na ta način pred tednom, ko je japonska vojna ladja ustavila pred Vusungom nemški parnik »Gneisenau«, ki je vozil orožje v Sanghaj. Japonska vojna ladja je zahtevala, da naj se parnik ustavi in dovoli preiskavo tovara. Nemški kapitan je to odklonil. Srečno je pripeljal tovor v Sanghaj, toda tam so japonski diplomatski zastopniki takoj zahtevali pojasnil od nemškega konzula. Po krajših pogajanjih parnik ni izkral orožja v Sanghaju, ampak je zopet odplul na odprto morje. Zelo verjetno je, da so orožje nato kupili Japonci.

Mongukuo

Mukden, 27. avg. b. Približno 20.000 mongolskih vojakov iz notranje Mongolije operira skupno s japonskimi četami proti Kitajcem. Dobro poučeni politični krogi smatrajo to kot predigo za ustanovitev nove neodvisne države notranje Mongolije, ki bi se imenovala Mongukuo. Sivar japonske vlade pa bo, da združi v tej državi vsa mongolska plemena.

Franco koraka naprej

Katalonija se mora brezpogojno predati

Salamanca, 27. avgusta. AA. DNB: Snočnje uradno poročilo pravi, da so nacionalistične čete snoči zavzele tudi mesti Limpias in Colindrao. Poročilo pravi, da nacionalistične čete še zmeraj korakajo skozi Santander.

Na asturski fronti je bilo le malo streljanja iz pušk. Na fronti divizije Soria in Jaquaque so nacionalisti zavzeli več sovražnih postojank. Sovražnik je hotel zopet rešiti svoje postojanke, pa je bil krvavo odbit.

Na aragonski fronti je bil sovražnik odbit s verno od repe Ebra. V drugih odsekih še zmeraj traja močan sovražni pritisk, toda vsi njegovi napadi so brez uspeha. Nacionalistično topništvo je uničilo 6 sovražnih tankov. Enega je zaplenilo.

Pariz, 27. avgusta. AA. Havas: Včerajšnji »Intransigeant« je objavil vest, da so v Biaritz prišli uradni zastopniki boljševiškega odbora iz Katalonije, da bi stopili v stik z zastopniki generala Franca. Izve pa se, da je general Franco svojim zastopnikom naročil, da lahko pristanejo samo na brezpogojno predajo Katalonije. Mimo tega pogoja pa se sploh ne smejo spuščati v pogajanja.

Santander, 27. avgusta. AA. DNB: Včeraj so se ves dan javljali oddelki miličnikov pri nacionalističnih oblasteh in oddajali svoje orožje. Dosedaj se je tako predalo nad 6000 miličnikov. Zaplenje-

nega je toliko vojnega materiala, da ga ni mogoče oceniti.

Santander, 27. avgusta. AA. (DNB) Nacionalistične čete nadaljujejo svoje prodiranje v santandrski pokrajini, ne da bi naletele na kakšen odpor. Prebivalstvo po vaseh nacionaliste povsod navdušeno sprejema. Nacionalisti nadaljujejo tudi s prodiranjem ob obali in so danes opoldne vkorakali v malo pristanišče San Vicente.

Prvi so vkorakali Italijani

Rim, 27. avg. b. Uradno poročajo, da so v vojnih operacijah okrog Santandra glavno vlogo igrali italijanski legionarji, ki so prvi vkorakali v mesto. Po prvih uradnih poročilih, ki bodo naknadno izpolnjena, so se v času med 14. in 23. avgustom pričele in končale ofenzive na vseh frontah proti Santandru. Italijani so imeli v tem času 17 mrtvih častnikov, 60 ranjenih častnikov, 325 mrtvih vojakov in 1616 ranjencev. Imena padlih italijanskih vojakov bodo vklesana v posebno ploščo.

Rdeča vlada je obupala

Diktatura generala Miaja

Pariz, 27. avg. b. »Journal« poroča, da je radi zavzetja Santandra upanje valencijske vlade v zmago popolnoma izginilo. Vlada se baje že pripravlja da odstopi. Brzkone bo sledila vojna diktatura z generalom Miahom (piše se Miajo) na čelu, ki bo imenovan za maršala.

Hendaye, 27. avg. b. Nacionalisti upajo, da bodo do konca tega tedna popolnoma končali ofenzivo na baskovskem bojišču in da bodo zavzeli tudi Gijon. Po zavzetju Gijona bodo vrgli vse razpoložljive sile pred Madrid, s čemer bo brzkone sedanja bratomorna vojna končana.

Vprašanje tajnostnih podmornic

Ankara, 27. avg. AA. DNB: Anatolska agencija poroča, da je zunanji minister poslal vsem diplomatskim zastopnikom v Turčiji noto, da bo turška vlada zaplenila vsako tujo podmornico, ki bi se pojavila v Marmarskem morju. V slučaju odpora pa bodo turške vojne ladje potopile vsako ladjo, ki bi se upirala.

Predsednik vlade se je vrnil

Belgrad, 27. avg. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je zjutraj z Bleda vrnil v Belgrad v spremstvu šefa kabineta Dragana Protića.

in se je zadnje čase jako prizadeval, da razkol v ruski pravoslavni cerkvi, ki živi v emigraciji, poravnava in zopet spravi sprte eparhe med seboj. Njegovemu osebnemu vplivu se je bilo zahvaliti, da se je koncila udeležil tudi patriški metropolit Evlogij in prisostvoval pogajanjem. Ustanovljen je bil odbor za poravnavo, v katerem so bili udeleženi patriarh Barnaba, metropolit Evlogij in še dva druga metropolita. Ta odbor je izdelal tudi začasna pravila pravoslavne cerkve v inozemstvu (toje ruske cerkve v emigraciji). Po teh pravilih naj bi se metropolit Evlogij zopet izločil iz jurisdikcije ekumeničnega patriarha v Carigradu in znova podredil najvišji cerkveni upravi v Sremskih Karlovcih. Ta posredovalni predlog je bil od večine sprejet in patriarh Barnaba je prevzel nalogo, da uredi potrebo s carigradski patriarhom. Toda metropolit Evlogij s to rešitvijo ni bil zadovoljen in tako je poizkus za poravnavo med ruskimi pravoslavci v emigraciji zaenkrat propadel. Mnogi pa so računali, da se bo patriarh Barnaba z njegovim osebnim vplivom sčasoma le posrečilo, da spor med Parizom in Sremskimi Karlovcima poravnava.

Po zlomu ruskega carstva in osnovanju najvišje cerkvene uprave je tradicija stare ruske cerkve na nek način prešla na to upravo. Vendar pa je postajalo vedno bolj očito, da ruska cerkev v emigraciji trajno ne bo mogla dobiti tistih svežih sokov, ki bi ji mogli zagotoviti bodočnost. Zaradi tega se je ruska

cerkev v emigraciji s hrepenenjem ozirala po pomoči, ki naj ji zagotovi bodočnost. Pri tem je našla največjo oporo in največ razumevanja tako v moralnem kakor v materialnem pogledu pri srbskem patriarhu Barnabi, ki je bil nekoč sam gojenec petrograjske pravoslavne visoke cerkvene šole. Patriarh Barnaba se je prizadeval, da poravnava stari spor. Prevzel je, čeprav neoficijno, protektorat nad rusko cerkvijo v emigraciji in si je prizadeval, da ji dovede novih svežih sil. To njegovo delovanje mu je v ruskih pravoslavni krogih pridobilo velik ugled in se je na splošno pričakovalo, da bo že letos na jesen njegova posredovalna akcija rodila popoln uspeh. S tem je patriarh Barnaba hotel okrepiti tudi svoj lasten položaj v boju proti konkordatu med katoliško Cerkvijo in Jugoslavijo.

Radi smrti patriarha Barnabe verjetno ne bo mogoče še tako kmalu poravnati spora v ruski pravoslavni cerkvi, ker med ostalimi pravoslavnimi cerkvenimi dostojanstveniki nimajo nihče zaenkrat toliko vpliva, da bi mogel stvar vzeti uspešno v svoje roke. Ruski eparhi zaenkrat najhujše žele, da bi jim tudi pod novo upravo srbske pravoslavne cerkve bila zagotovljena ona materialna in moralna pomoč, ki so jo dosedaj v Jugoslaviji uživali. Zaenkrat vsaj niso verjetne govorice, da se misli vrhovna uprava ruske pravoslavne cerkve iz Sremskih Karlovcov preseliti v Jeruzalem, kakor so poročali nekateri inozemski listi.

Mešanica brez programa in enotne volje

Politični nasprotniki JRZ v naši državi — tako jako posrečeno piše »Samouprava« od 26. t. m. — so izgubili vsako mero. Kar danes uganjajo, nasprotuje zdravemu razumu samemu. Opozicija troji med ljudstvo take intrige in laži, da se vsak normalni človek sprašuje: Kam naj to vodi? Zakaj takih metod se poslužujejo samo ljudje, ki jim ni popolnoma nič mar, kaj bo jutri. Toda ljudje, ki stoje na čelu opozicije, so bivši in aktivni politiki, ki bi se morali zavedati odgovornosti za bodočnost države. Pri tem pa vidimo, da jim ni do ničesar drugega, kakor da razrušijo vse, samo da bi prišli do oblasti. Toda vprašanje je, ali so taki ljudje kvalificirani, da bi se jim zaupala vlada?

Ce kdo hoče prevzeti takšno odgovorno mesto, mora imeti v prvi vrsti program, potem pa mora nujati garancije, da bo svoj program tudi uresničil. Toda če pogledamo našo opozicijo, nima niti kot celota niti kakršnakoli njena skupina kvalifikacije za upravo države, ker ne predstavlja političnega kolektiva, s katerim bi se moglo resno računati in mu sploh kakšno javno vlogo zaupati. To so sami »različnejši ostanki bivših strank, pomešani s fašističnimi reakcionarji in levičarskimi ekstremisti. To ni stranka, ampak mešanica brez programa in izdelanega načrta. Samo usoda jih je zbrala pod eno streho, kakor se zberejo brodolomci na kakšnem splavu na vi-

sokem morju. Oni se niti med seboj dobro ne poznajo in ne razumejo in niso bili niti tega zmožni, da bi se v dveh letih svojega opozicijskega delovanja dogovorili za kakšno enotno takiko. To pomanjkanje ene same volje se je opazilo tudi v sedanjih kampanji, ki pa je že v poslednjih izdihljajih. Naša opozicija te gonje sploh ne bi bila mogla začeti, če ji ne bi bili prisiljeni na pomoč fašisti in filokomunisti, ki jim, kakor vemo, sploh ni do ničesar drugega, kakor da državo razrušijo. Ekstremisti so svoje delo opravili, oziroma mislijo, da so ga opravili, opoziciji pa so zapustili veliko odgovornost in še večjo blamažo pred narodom in državo. Izdajali so letake vsak posebej, ker niso bili zmožni objektivne kritike, ampak so samo skušali sežati in poglabljati razdor med cerkvijo in državo. To delo so opravljali z vso neobjektivnostjo, nepredvidnostjo in brezskrupuloznostjo. Še nedavno se je tako imenovana združena opozicija borila z Jevtičem, Popovičem in Kojčevićem v imenu demokracije, danes pa se je znašla z njimi v objemu.

Taka pisana politična družba je morala izgubiti vsako pamet in mero. Tako imenovani zagovorniki demokracije so se združili z najboljšo fašistično reakcijo in to imenujejo oni politiko. Sprito vsega tega se pa še čudijo, da so danes od oblasti veliko bolj oddaljeni nego kdajkoli.

Razgovori med vlado in sv. sinodom

Glasi dr. Mačka, »Hrvatski dnevniki«, objavljajo danes iz Sarajeva sledečo vest: »25. t. m. je minister za promet dr. Mehmed Spaho sprejel narodnega poslanca za višiški okraj Zivkovića. O svojem obisku pri dr. Spahu je Zivković izjavil, da se med svetim sinodom pravoslavne cerkve in vlado vršijo razgovori, ki potekajo čedalje bolj ugodno. Poslanec je izjavil, da bo med vlado in zastopstvom pravoslavne cerkve prišlo v najkrajšem času do sporazuma.«

Bujna fantazija opozicije

Glavno glasillo JRZ »Samouprava« piše: Čim bolj se širi glasovi o padcu vlade dr. Stojadinovića, tem bolj se ona krepi in širi. Ob priliki, ko so nekateri člani vlade bili na Bledu, je zopet začela delovati fantazija opozicije. Izmisli si je vse mogoče kombinacije in uživala v njih. Toda clada nemoteno dela dalje in pripravlja nove zakone, ki bodo zopet vsem našim stanovom prinesli veliko korist. Finančni minister pa pripravlja elaborat, ki bo izenačil svet, ko bo videl, koliko smo prihranili in pri tem gospodarsko napredovali. Pomislite, ljudje božji, kako bi izgledala naša država, ako bi jo upravljali taki ljudje, kakor so voja Janjić, Miloje Sokić, dr. Ikonić, dr. Smiljančević skupaj s filokomunisti in popovi, pa do framonov in zastopnikov nekih velikih inozemskih firm v Beogradu! Njihova pobožna želja se ne bo izpolnila. Glavni napad je odbit in največja težkoča premagana, za ostalo se bo že brigala vlada. Gospodje opozicionaleci pa naj le v svojo tolažbo delajo nove kombinacije skupaj z g. Petrom Zivkovićem. (ki se je ob priliki svojega zdravljenja na Češkoslovaškem tako pristrano razgovarjal z g. Titulescom, preden je la odpoval v politični misli v tako drago mu sovjetsko Rusijo). Vse te kombinacije bodo itak trajale samo do — volitev. Potem bo vseh kombinacij enkrat za vselej konec!

Tuji vplivi

Z ozirom na govorice, ki jih je te dni širila opozicija, piše nek ugledni inozemski list sledeče: »Neki krog so mislili, da bi se vprašanje konkordata s katoliško cerkvijo nikakor ne moglo rešiti drugače kakor z izpovedjo, ki naj bi bila taka, da bi zadovoljila vodstvo svetlega sinoda. Ti krog pa niso pomislili, da bi taka izpovedba v sedanjih okoliščinah ne pomenila nič manj, kakor da bi država priznala eni sami cerkvi duhovno vodstvo države, ki obstoja iz različnih narodov, ki izpovedujejo različne vere. Lahko se reče še več: država bi se na ta način sama odpovedala osnovnim pravicam svoje lastne ustave. Država želi, da se uredi vprašanje v sporazumu s pravoslavno cerkvijo, tako da se ohrani popolna suvereniteta države in da se prizna enakopravnost vseh ver, ki s konkordatom ni kršena, ampak nasprotno je potrjena in vsestransko uresničena. Druge poti ni in vsaka kapitulacija sedanjega vlade bi pomenila kapitulacijo države sploh, ki sloni na enakopravnosti vseh jugoslovanskih ver in narodov. Kaj takega bi tudi nobena druga vlada ne mogla dovoliti, četudi bi bila sestavljena iz sedanjih opozicij.«

Isti list poudarja tudi tuje vplive, ki iz interesa, da bi se spremenila sedanja srečna smer jugoslovanske zunanje politike, v kateri prihaja do izraza neodvisnost Jugoslavije kot najvažnejše politične sile na Balkanu, skušajo s pomočjo belgrajske opozicije minirati vlado dr. Stojadinovića. V tem oziru so se opazili v poletnih mesecih intimni stiki med znanimi fihrerji belgrajske opozicije in onimi elementi v inozemstvu, ki zasledujejo v srednji Evropi politiko, čije puščica kaže v Moskvo.

Te intrige — meni ugledni inozemski list — so že na prvi pogled take, da ne morejo uspeti v državi, ki se po svojem modrem vodstvu notranje okreplja in zunanje osamosvuje. Metode belgrajske opozicije, ki se najbrže ne zaveda napačne smeri in destruktivnih učinkov svoje borbe, so take, da v nobeni urejeni državi z močnim ohranjenim nacionalnim političnim instinktom ne bi uspeli in tudi v Jugoslaviji ne bodo.

Visoki katoliški krogi o konkordatu

Sprito vesti, da je dr. Maček javil srbski združeni opoziciji, da Hrvatska nima nobenega interesa na konkordatu s svetlo stolico, je glasillo italijanskih katoličanov »L'Avenire d'Italia« v Bolonji, ki je pomembno radi svojih tesnih vez z visokimi cerkvenimi krogi, prineslo značilen komentar svojega dunajskega dopisnika, ki med drugim pravi:

Kdor pozna jugoslovanske razmere, se temu zadržanju vodilnega hrvatskega politika ne bo začudil. Konkordat izključuje možnost, da bi se v zapadnih pokrajinah katolicizem zlorabljal v politične namene. Sveta stolica je s tem, da je sprejela konkordat, podala očitljiv dokaz, da noče niti posredno nasprotovati moralnemu zedinjenju ju-

goslovanskega kraljevstva. Z drugimi besedami: odklonila je vsak videz, da bi bila solidarna s sredobeznimi strujami, ki so računale, da zmagaajo, izrabljajo spor med katoličani in pravoslavci.

Maček je nasproten konkordatu, ker pobija vse, kar bi olajšalo zedinjenje Jugoslavije. S političnega vidika je torej njegovo stališče naravno. Manj naravno pa je, da se Srbi dali zavesti v to izgo, pa tudi to je umljivo, če se pomisli na slepi gnev, ki se je pojavil zadnje čase proti Stojadinoviću, gnev ki bi se samo z vprašanjem konkordata ne dal razložiti.

Srbski pravoslavci bi storili težko napako, ko bi po besedah dr. Mačka verjeli, da katoliška Hrvatska ne čuti potrebe po konkordatu. Glede duhovnih potreb katoličanov so sodniki škofoje in sveta stolica. In sveta stolica se je s tem da je konkordat podpisala, že izjavila. Izjave politika, ki je podal zgornje dokaze o svojem resničnem razpoloženju do katolicizma in ki danes spet podaja silno zgovoren dokaz o tem, ko si prisvaja pravico da tolmači duhovne potrebe Hrvatske, lahko služijo kot preteza za politika, nasprotujoč realnim koristim velike Jugoslavije, toda, kot pamet sam pravi, ne morejo imeti nobene stvarne vrednosti.

Prinašamo brez vsakega komentarja.

Boj Cerkve za svobodo Dr. Alired Fuchs

Od katoliškega shoda v Pragi leta 1935 je jasno, da se sv. Stolica vedno bolj zaveda pomena naslednjih držav. Nedavno je pisal »Osservatore Romano« v pregledu zunanega političnega položaja o Podonavju z obžalovanjem, da akcija zbližanja ne napreduje. V tem zbližanju ima Češka prav tako evoj interes, kakor sv. Stolica. Leta 1938 bo v Budimpešti svetovni evharistični kongres. Češkoslovaški katoličani zavzemajo do njega pozitivno stališče, ker sodijo, da bi bil tudi ta eden izmed mostov, ki so tako potrebni. Take tendence imajo tudi sovražniki v Nemčiji, ki prinašajo na Madžarsko novopoganske vplive, katerih se pa madžarska hierarhija brani z vsemi silami, kakor je pokazal poleg drugega nedavni govor kardinala Seredija proti razizmu. Da se nemška propaganda obrača proti demokraciji in proti Vatikanu v isti sapi, ima svoj globokejši vzrok. Zlasti od nürnberškega shoda izjavlja Nemčija, da se svet deli samo na dve veliki ideološki fronti, na komunistično in fašistično. Na eni teh front mora vsako stati. Če ne gre z nami, je proti nam. Demokracije države pa, kakor se je pri nas izrazil predsednik dr. Beneš v svojem božičnem radijskem govoru, neomajno proglašajo, da nista samo dva ideološka bloka, temveč trije in je tretji — prava demokracija, ki ne gre niti skrajno na desnico, niti skrajno na levo.

Podobno koncepcijo ima tudi sv. Stolica. »Osservatore Romano« imenuje deljenje sveta na desnico in levo politično manijehstvo. (Manijehci so bili starokrščanska sekta, ki si je predstavljala svet kot borbo med Bogom in hudičem, ki sta oba enako močna.) Papež se je v božičnem radijskem govoru izjavil, da se katoliška cerkev sicer bori proti komunizmu, zavrača pa zvezo z novopoganstvom. Pravilno je napisal nedavno zunanji politični uvodnik papeškega lista Gonella, da je nepravilno deliti svet na komunističnega in fašističnega, temveč bi ga morali deliti kvečjemu na antikomunističnega in antifašističnega, kajti obe stranki vesta dobro, česa nočeta, manj jasno pa, kaj bi hoteli.

Ko so svoj čas krožile vesti, da bo baje Pij XI. izdal encikliko proti demokraciji, smo na te vesti gledali s skeptizmom. Cerkvi je namreč državna oblika irelevantna. Cerkve mora delovati v vsaki državni obliki. Njena diplomacija mora biti v stiku s predstavnikmi vsake državne oblike. Današnji papež je rekel drastično, da bi sodeloval tudi s hudičem, če bi vedel, da s tem reši saj eno nesmrtno dušo (ta izrek ni bil adresiran na Stalina, temveč na Mussolinija v času, ko so fašisti preganjali katoliške akcije v Italiji). Jasno pa se je v vatikanska diplomacija izrazila, da ne daje prednosti diktatorskim oblikam pred demokratičnimi, če je v demokratičnih oblikah ohranjena svoboda katoliške veroizpovedi in svoboda vesti.

Najbolj tipična je bila v tem oziru Belgija. Tam sta stali pri volitvah nasproti dve stranki, obe katoliški, in sicer s fašisti simpatizirajoča Degrellova in demokratska Van Zeelandova. Da škofoje izdajajo v času volitev pastirske liste, v katerih opominjajo katolike, da bi ne glasovali v škodo cerkve, je čisto navadna stvar. Da bi se pa v sporu dveh katoliških politikov obrnili škofoje proti enemu izmed njih, dasi tudi glasi katoliški program, nas je presenetilo. S stališča katoliškega državljanstva je zanimivo pojasnilo, s katerim škofoje opravičujejo svoj postopek: Med dvema smerni, ki sta obe katoliški, mora katolik voliti tisto, ki pri večji stabilnosti režima daje poročstvo, da ne bo tlačila mneneje velike množine drugih prebivalcev. Režim namreč, ki je prisiljen nasilno preganjati mišljenje prevelikega števila občanov, rodi sovraštvo, ki bi se moglo obrniti proti cer-

Drobne domače in tuje

Kaj hoče princ Nikolaj?

Budimpešta, 27. avg. b. Pesti Hirlap poroča iz Bukarešte, da se je sredi popolnoma nepričakovano vrnil v letalom romunski princ Nikolaj. Inozemski časnikarji, ki so to zvedeli, so se takoj informirali na merodajnih mestih, kjer pa so jim odrekli vsako informacijo. Uradni krogi so celo izjavili, da jih privatna oseba prav nič ne briga.

Bukarešt, 27. avg. b. Potrujejo se vesti, da se je princ Nikolaj, ki je bil v emigraciji v Italiji, sredi nenadoma vrnil v Bukarešt. Vlada je o njegovem prihodu telefonično obvestila kralja, ki se nahaja v Konstanci, in ga pozvala, naj se čimprej vrne v prestolnico.

Kaj sklene Italija?

Rim, 27. avg. b. Fašistična vlada pripravlja dalekosežne sklepe, ki jih za enkrat drži v najstrožji tajnosti. Uradno poročajo, da je veliki fašistični svet sklican na sejo 7. septembra ob 10 zvečer.

Novinarji v Bukarešto

Belgrad, 27. avgusta. m. Z današnjim popoldanskim vlakom je odpotovala na bližnji kongres zunanjih ministrov držav Male zveze v Sinajo pod vodstvom šefa osrednjega tiskovnega urada dr. Lukovića skupina jugoslovanskih časnikarjev. Uredništvo »Slovenca« zastopa g. dr. Kuhar Lojze.

Ceškoslovaški demanti

Praga, 27. avgusta. AA. ČTK: Agencija ČTK je pooblašena zanikati vse vesti kot tendence, češ da so pri zadnjih kmetskikh neredih na Poljskem našli orožje, ki bi izviralo iz CSR.

Avtomobilska tekma MZ

Belgrad, 27. avgusta. m. Od 12. do 19. septembra bodo velike avtomobilske dirke držav Male zveze. Pokroviteljstvo so prevzeli knez namestnik Pavle, romunski kralj Karel in češkoslovaški predsednik dr. Beneš. Za uspešno izvedbo teh tekem so bili v državah Male zveze ustanovljeni posebni pripravljalni odbori. V češkoslovaškem pripravljalnem odboru so vsi člani češkoslovaške vlade s predsednikom dr. Hodžo na čelu. Za tekmovalne vlade v vseh avtomobilskih krogih veliko zanimanje. Doslej se je samo v CSR prijavilo okoli 200 tekmovalcev.

Praga, 27. avgusta. AA. Stefani: Pri Kraljevem gradu se je zgodila neverjetna letalska nesreča. Dve vojaški letali sta zadeli skupaj in v sunku odboja tresli se v tretje letalo, ki je letelo tam blizu. Vsi letalci so samo lažje poškodovani, vsa tri letala pa so popolnoma uničena.

Za novinarsko razslavo

Belgrad, 27. avgusta. m. Skupščinski predsednik je nakazal pripravljalnemu odboru za prireditelj slovenske časnikarske razstave podporo 5.000 din in odboru za zidanje nove župne cerkve na Rakeku 3.000 din.

Vojaška novica

Belgrad, 27. avgusta. m. S kr. ukazom je postavljen za novega vojaškega atašea na Dunaju topniški polkovnik za generalštaba posele Milan Kaludjerić, dosedanjí načelnik štaba savske divizijske oblasti. Na njegovo mesto je postavljen dosedanjí vojni ataše na Dunaju Milan Stojanović.

Osebnosti

Belgrad, 27. avgusta. m. Napredovali so v VI. skup. višji carinski kontrolorji za carinske inspektorje Anton Kržić, Lovro Miklavčič, Josip Amon, L. Lah, Ivan Ramor, Vilko Rojnik, Urban Kuder; v VII. skup. za carinske kontrolorje Ivan Keber, Stane Zorc, I. Rijavec, Erik Kosin. — Za višjega državnega kontrolorja VI. skup. je prestavljen iz Škofje Loke na davčno upravo v Kranj Rudolf Zezlin. Z odlokom poštnega ministrstva so prestavljeni: na pošto Litija Pia Valand, manipulantka IX. skup. na pošti Trbovlje, na pošto Trbovlje II. Jospina Čož, manipulantka IX. skup. na pošti Litija, na pošto Logatec Anton Tušek, manipulant X. skup. na pošti Celje. Vpokojen je poštni uradnik Josip Falbut na pošti Ljubljana I. Vpokojena sta Dragotin Zvačić in Franc Zupan, oba na področju ljubljanskega železniškega ravnanstva. — Z odlokom socialnega ministra je postavljen za zdravnika na turberkuloznem oddelku ljubljanske bolnišnice dr. Franc Debevec, zdravnik iz Ljubljane. Za pogodbeno lekarnarico v splošni državni bolnišnici v Ljubljani je postavljena Marija Breščak, lekarnarica iz Ljubljane.

Belgrad, 28. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kraljevega namestništva in na predlog kmetijskega ministra je povišan za višjega veterinarskega svetnika v 4. skup. 1. stopnje pri okrajnem načelstvu v Celju Josip Stupar, doslej v isti skupini 2. stopnje pri istem načelstvu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. avgusta. m. Davi se je vrnila v Belgrad naša vojaška delegacija iz Carigrada. Ti je prisostvovala jenskim vajam turške vojske. Delegacijo je vodil sam načelnik glavnega generalnega štaba general Nedić.

Belgrad, 27. avgusta. AA. Sredi se je vrnila a počitnice v Belgrad dr. Niko Subotić.

Belgrad, 27. avgusta. m. Danes dopoldne je silno hlo. Voda je vrla v kletna stanovanja nizje ležečih hiš. Gasilci so morali večkrat posredovati.

Belgrad, 27. avg. AA. Te dni pripe v naše vode belgijska ladja »Leopoldville«, ena največjih belgijskih ladij, last belgijske paroplovne družbe »Lloyd Royal«. Z ladjo se pripelje mnogo belgijskih in drugih izletnikov, da si ogledajo našo obal. »Leopoldville« se bo 31. t. m. ustavila v Splitu, 2. septembra pa v Dubrovniku. Ko bo ladja zasedrana v naših pristaniščih, bodo na njej prirejali tudijske oddaje s koncertnim delom in s predavanji o gospodarskih in kulturnih zvezah med Belgijo in Jugoslavijo. V Splitu bo ta postaja odhajala 31. t. m. ob 20. v Dubrovniku pa 1. septembra ob 12.30.

Drobne vesti

Newyork, 27. avgusta. AA. (DNB.) Boksarski match med Tommyjem Farom in Louisom je bil odložen na ponedeljek zaradi silnega deževja.

Pariz, 27. avgusta. AA. (Stefani.) Gospo Mayerjevo, ki je te dni napadla Leona Bluma, so obodili na 6 dni zapore.

Dunaj, 27. avgusta. AA. (DNB.) Italijanska prestolonaslednica Marija Josć se je pripeljala za nekaj dni v Salzburg.

Berlin, 27. avg. AA. (DNB.) Tu se je končal 11. svetovni kongres za mlekarstvo. Kongres je posebno proučeval standardiziranje bakteriološke preiskave mleka in določitev cene mleka. Prihodnji kongres bo leta 1940 na Dunaju.

London, 27. avg. AA. DNB: Po Reuterjevih vesteh so v Fortune Marboroughu v Novi Fundlandiji ribiči s kopji in sulicami ubili morsko kačo, ki je bila dolga 11 metrov. Borba s kačo je trajala ves popoldan.

Budimpešta, 27. avg. AA. Havas: Tukajšenja policija je aretirala dentista Totha, ki je cumljen, da je v dveh letih poslihl 50 deklic, starih od 8 do 10 let. V revne hiše je zabajal kot zastopnik raznih dobrodelnih »organizacij« in tako mamil deklice v svoje stanovanje. Policija je takoj tudi že ugotovila, da je bil pred 5 leti obsojen na 18 mesecev ječe zaradi sličnega zločina.

Madžarska plačuje dolgove

Washington, 27. avgusta. AA. Havas: Madžarska vlada je obvestila ameriško finančno ministrstvo, da bo sedaj začelo delno odplačevati svoje dolgove, ki jih je po vojni napravila v USA. Sedaj namreč Madžarska išče tam posojilo za nakup raznih oddelkov. Po moratoriju v letu 1931 je Madžarska odložila vsa odplačevanja dolgov v inozemstvu.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo, v notranjosti deloma oblačno in hladno, na Primorju jasno.

Dunajska vremenska napoved: soparno z nevihtami.

Kako mnogo čitajo Slovenci bo razodetje novinarske razstave na jesenskem velesejnu od 1. do 12. septembra. Po statističnih podatkih je krožilo n. pr. l. 1935 v splošnem prometu časopisa na področju poštne direkcije v Ljubljani 22.030.688 izvodov, v veliki šavski banovini 27.350.886 izvodov, na področju Belgrada, kjer je osredotočen ves kulturni vpliv širokega zaledja, 62.856.393 izvodov. Daleko manjši je promet časopisa v dunavski banovini, 14.355.187 izvodov, v drinski in zetski banovini 14.355.187 izvodov, v primorski in vrbski skupaj 2.251.194 izvodov in v moravskovardarski banovini 2.251.194 izvodov. Ako bi te množice izvodov časopisa porazdelili na prebivalce sedežev poštne direkcije, odkoder kroži največji časopisni promet na deželo, bi prejel Ljubljane po 365 izvodov, Belgrajčan 225, Novosačan 180, Zagrebčan 153, Sarajevčan 58, Splitčan 37, Skopljanec pa 19 izvodov listov. Razstava bo pokazala, da so Slovenci najmočnejši izvozniki svojih listov rojakom v inozemstvu, glede uvoza tujih listov, kjer v veliki meri odloča tujski promet pa je Slovenija spet v isti višini z najmočnejšim tujsko-prometnim dovozom časopisa v šavski banovini.

Mellon umrl

Newyork, 27. avgusta. AA. Reuter: Andrew Mellon, bivši finančni minister in eden izmed najodličnejših voditeljev ameriške republikanske stranke, je sredi umrl v Southamptonu blizu Newyorka. Bolan je bil že zelo dolgo in je nazadnje zbolel še za uremijo, ki se ji je pridružila še pljučnica. Umrl je v hiši svoje hičerke ge. Bruce. Pokopali ga bodo v Pittsburgu. Pokojni je naklonil v svoji oporoki velikanske vsote Narodni umetniški galeriji v Washingtonu.

Pariz, 27. avg. AA. (DNB.) Vlada je sklenila internirati 300 mladoletnih otrok španskih komunističnih beguncev zaradi nediscipliniranosti in uporov.

Družina Nj. kr. Vis. kneza-namestnika Pavla.

Drugi dan pedološkega kongresa

Ljubljana, 27. avgusta. Pedološki kongres, ki je bil včeraj dopoldne svečano odprt, v pričo uglednih predstavnikov oblasti in korporacij, med katerimi naj naknadno omenimo še generala Dodiča kot zastopnika komandanta drav. div., konzula CSR inž. Minovskaja, konzula poljske republike dr. Steleta, prosvetnega inšpektorja Dolence in zastopnika oddelka za soc. pol. na banski upravi dr. P. Avramoviča, ima za nas neprecenljiv pomen. Novi znanstveni izsledki na polju mladinoslovja bodo našo pedagogiko, ki je šele v razvoju, dvignili na višji nivo, razširili bodo zanimanje za to stroko ter dali pobude za preustroj in modernizacijo slovenskega šolstva, obenem pa bo ta kongres pripravil teren za čim tesnejše dubovno zblizanje med slovenskimi narodi.

Danes od pol 9 dopoldne do 1 popoldne so se nadaljevala predavanja v veliki dvorani na Taboru, popoldne pa se je pričelo delo v sekcijah. Kot prvi predavatelj je dopoldne nastopil naš odlični strokovnjak na področju evgenike univ. docent dr. B. Škerlj, ki je obravnaval določene spolne zrelosti deklet po biologiji in po kazenskem zakonu. — Pri bioloških dogajanjih je večkrat nemogoče potegniti ostre meje, kakor to navadno želi in potrebuje sodnik. Človek ne dozorj splošno s kalendarskim 14. letom, temveč nastopa spolna zrelost individualno v različni starosti. Predavatelj je na podlagi znanstvenih doganj prišel do zaključka, da bi bilo treba mejo za priznanje spolne zrelosti med žensko mladino povisati na 18 let.

G. Ernest Vranc, učitelj iz Studencev pri Mariboru, si je za predmet svojega predavanja izbral mladinoslovje v luči sinteze. Jedro njegovega predavanja je bilo: Širok pogled pedološkega problema v zvezi z drugimi panogami. Mladinoslovje sprejema v okrilje otroka takšnega, kakršen je v celoti, ter odnose otroka do okolja raziskuje z vidikov celotnostnega (t. j. gospodarskega in socialnega) gledanja na svet in življenje. Univ. prof. dr. Jan Schwarz iz Poznanja je s pomočjo raznih ekic in tabel predaval o dednosti in okolju kot razvojnem činitelju otroške inteligentnosti.

Univ. prof. dr. Mihajlo Rostohar iz Brna se je v svojem predavanju poglobil v domišljijo otrok in mladine ter ponazoril svoja izvajanja s skiptičnimi slikami. Podal je nekaj izsledkov eksperimentalnih raziskovanj ter naglašal, da je domišljija duševno delovanje, ki se nam kaže deloma kot spontano, podzavestno snovanje in ustvarjanje v obliki najrazličnejših kombinacij, deloma pa kot zavestna smotrna iznajdljivost pri reševanju raznih nalog. Na temelju od predavatelja nanižanih izsledkov si moremo ustvariti jasno sliko, da domišljijo kot iznajdljivost človeške psihe zasledimo v splošnem šele pri mladini v pubertetni dobi, le v bolj redkih primerih pri onih predpubertetne dobe. Moti se, kdor misli da imajo tudi otroci domišljijo ali celo bujno domišljijo.

Mladinoslovne probleme pubertetne dobe je obravnaval univ. prof. dr. Jan Uher iz Brna, ki je omenil, da morajo biti raziskovanja pubertete zasnovana na široko in da se morajo izvajati po enotnem načrtu, če hočemo, da nam prinesejo pravo korist. Predavatelj je tudi predlagal, naj bi se slovanski pedologi, ki bi se posvetili študiju pubertetnih vprašanj, dogovorili in zasnovali enoten načrt, po katerem bi v to svrhu zbirali snov in jo potem obdelali. Takšne študije, če bi bile sistematično obdelane, bi bile velikega pomena, kajti natančnejše poznavanje mladine bi nam šele omogočilo večji vpliv nanjo — pedagogika pa bi dobila zanesljivejše realne temelje.

Univ. prof. iz Poznanja dr. Ludvik Jaxa-Bykowski je predaval o humorju v šoli in prišel do zaključka, da je šolski humor smatrati za normalen, zaželjen pojav, ki naj se goji v določeni meri in omeji po času in kraju.

Univ. prof. iz Skoplja Prvoš Slankamenac si je za temo svojega predavanja izbral dojemanje najmanjših.

Dr. Stanko Gogala, priv. docent v Ljubljani, je predaval o deduktivnem sklepanju pri otroku.

Kot zadnji predavatelj je opoldne nastopil cand. profesor iz Celja g. Vlado Schmidt, ki je z zanimivimi izsledki očrtal predstaviteljnost in storivnost pri otrokih in mladini.

Predavanjem je sledila diskusija. Udeležba je bila tudi danes prav številna in so bili vsi predavatelji za svoja zanimiva izvajanja nagrajeni s toplim aplavzom.

Koncert

„Trboveljskega slavčka“

V četrtek zvečer ob 9 je bil v dvorani na Taboru slavnostni koncert trboveljskih slavčkov. Zanimanje za koncert je bilo tolikšno, da je bila dvorana nabit polna in je nazadnje zmanjkalo sedežev. Trboveljski slavčki so pod vodstvom svojega dirigenta g. Suligaja zapeli najprej jugoslovansko, češko, poljsko in bolgarsko himno, nato pa vse pesmi po spored. Prav posebno je užgala Svarova »Moja očka ima konjička dva« in Adamičeva »Drežnice«. Navdušenje med poslušalci je bilo tolikšno, da je bil ta novi nastop trbovelj-

skih slavčkov pravi triumf. Več pesmi so morali ponoviti, koncert pa je do 10 oddajala tudi ljubljanska radijska postaja. Gostje dovršenega petja dekčev in deklic iz črne doline kar niso mogli prehaliti.

Razstava v okvirju kongresa

Pod vodstvom strokovnega učitelja na gluhonemni gosp. Rupnika smo si danes ogledali razstavo, prirejeno v okvirju pedološkega kongresa. Vse so izredno posrečene, posebno vestno in skrbno pa je aranžirana razstava »Zaščita dece« in razstava povojne slovenske mladinske knjige. Ti dve vsekakor predstavljata za nas kulturni dogodek, ki zasluži, da ga podrobneje obdelamo, zato bomo o teh dveh razstavah poročali posebej. Danes se omejimo zgolj na kratek opis drugih razstav.

Reformološka razstava iz Zlina, ki jo je organiziral višji šolski nadzornik Kamarek, nam prikazuje reformo pouka, ki stremi k čim večji nazornosti in delavnosti.

V domoznanski razstavi so postavljeni na ogled najrazličnejši modeli za spoznavanje domovine v ožjem smislu: predori, ceste, železnice in sploh vse, kar spada pod pojem domoznanstvo.

Razstavo pomožnega šolstva v Češkoslovaški je priredila Zveza učitelstva pomožnih šol s sedežem v Pragi. V teh šolah vlada isti princip kot pri nas: da se manj nadarjenim otrokom nudi čim več dobrin, ki jim pomagajo mimo vseh bridkosti in težav življenja.

Razstava pedagoških izdanj Slovenske šolske Maticе obsega vsa izdajanja od začetka do danes: razne priložnike, ki vsebujejo navodila k učnim berilom, študije našega človeka in naše vasi, nove smeri psihologije, opise pedagoških udejstvanj po drugih državah itd.

Na razstavi mladinske glasbe je zastopana vsa literatura od prvih Zirovnikovih pesmaric mimo vseh edicij Glasbene Maticе. Nadalje so na tej razstavi začrtane vse poti »Trboveljskega slavčka« v slikah in tabelah. Med glasbenimi deli je tudi mnogo rokopisov Adamičevih mladinskih skladb.

Risarski oddelak nam nazorno kaže razvoj risarske spretnosti pri otroku od starosti dveh let in pol dalje do 12. leta. Viden je skok iz predšolske dobe, v kateri otroke predvsem mika risanje vlaka, avtomobila, pajčevca itd. — V šolsko dobo, ki prinese otroku novih vtisov in se začne

udejstvomati že v skupinskih ilustracijah, z risanjem eksotičnih krajev itd.

Poglavje zase pa je razstava risarskih izdelkov 11-letnega sina g. univ. prof. dr. Ozvalda, ki kaže izreden talen za risarsko umetnost in ima med drugim razstavljenih nekaj prav posrečenih portretov, n. pr. od Simona Jenka in Josipa Stritarja.

Jutri, t. j. v soboto dopoldne, bodo zadnja predavanja v dvorani na Taboru, popoldne od 15 do 17 bo skupen ogled razstav, zvečer ob 7 pa zaključno zborovanje na Taboru s predlogi in resolucijami. Pedologi iz bratskih držav se nato odpeljejo na izlet v Bohinj in na Bled, da se поблиže seznani z lepoto slovenske zemlje.

Bojevniki, jutri je Vaš dan!

Stojimo neposredno pred taborom. 15-letni jubilej naših obiskov pri Mariji Pomagaj je v nedeljo 29. t. m. Zanimanje širom domovine je veliko. Pripravljajo se posebni avtobusi, pomnožujejo se železniške garniture itd. Udeležba vseh stanov obeta biti ogromna. Najodličnejši predstavniki slovenskega naroda, trdno upamo, počaste trpine iz svetovne vojne. Kje bi mogel biti kdo izmed bivših vojakov, ki se ne bi veselil, da se znova snide s svojimi starimi znanci, s katerimi ga je nekdaj vezalo iskreno tovarištvo? Kje bi mogel biti kak vojni tovariš, ki ne bi čutil toliko pietete do rajnih tovarišev, da pride na ta, vsem Slovincem najbolj svet kraj, ko se blagoslovja temeljni kamen za spomenik vsem slovenskim vojniim žrtvam? Je še morebiti po slovenskih krajih več takih, ki se spominu rajnih nikoli niso oddolžili; ob 15-letnici vsaj je vredno in dostojno, da to store.

Zato tovariši, naj v nedeljo na Brezjah nikogar ne manjka! Zveza bojevnikov.

Odkritje rimskega reliefa „Nutrices Augustae“ v Ptuj

Ne mine skoraj teden, da ne bi v starodavnem Ptuj odkril nekaj antičnih skulptur ali kulturno-zgodovinskih znamenitosti. Posebno letos je žetev prav obilna. Ravnokar izvršuje veltrogovec I. Zvernik obsežne prezidave na svoji hiši v Kerkovi ulici 14. Pri podirjanju starodavnega zidovja in obokov so nepričakovano zadeli na lepe arhitektonske ostanke, n. pr. pozno-gotsko okno in dve renesančni konzoli z različnimi skulpturami okrasili. Lahko pristoje v renesančno patricijsko poslopje med najlepše znamenitosti našega mesta.

Ptjski meščani, posebno plemiči, so v starih časih, kakor poročajo anali našega mesta, ljubili skoraj iz gole objesnosti in zavisti prepire in pravde. Manjši poboji niso bili redki in tako so se tudi stepli v dolgočasni jesenskih dnevih leta 1654. Radi dedščine so si bili Qalandri in Mosconi že dolgo v laseh. Prvi so bili lastniki te hiše, nad katere portalom vidimo latinski napis »Quid ad te, Zoile, si ita domino placet?« Morda so se že takrat nekateri zavestneji obregali ob lepo plemiško domovje, da so jim posestniki s tem odgovorom: »Kaj te briga, Zoilos, če tako gospodu ugaja?« zamašili usta.

Za dedščino je šlo in zaradi tega j iz Lancove vasi pridrvel Simon Moscon s soprogo svojih ljudi ter je po vseh pravilih naskočil Qalandrovo hišo. V vročem boju je mladi Ferno Qalandro streljal skozi okno na svoje nasprotnike in ubil nekega napadalca. Ker pa je takrat splošno obveljalo pravilo »zob za zob, oko za oko«, je pravčasno še zbežal v bližnji minoritski samostan, kjer je ostal kot pobožen brat do konca svojih dni.

Tedaj je minoritom načeloval gvardian dr. Anton Kočevar, odločen in pogumen mož, ki je eprejel grešnika med samostanske brate, mestnega sodnika Guffanteja, ki je s svojimi biriči zahteval morilec, pa zapodil z besedami: »Pozvali ga bomo, naj gre, odkoder je prišel. Če pojde, prav, če ne, ga tudi ne moremo vreči na cesto.«

In Qalandro je ostal pri očeti minoritih, kakor mnogi izmed njegovega rodu pred in za njim. Mosconi so imeli tudi nekaj svojih med samostanci, a ti so šli dosledno k dominikancem v nasprotni del mesta.

Za zaostalo mladino

Belgrad, 26. avgusta.

Kongres združenja učiteljev na zavodih za zaostalo mladino je z izvolitvijo odbora in sprejetja resolucije končal svoje delo. Izvoljen je bil dosedanj predsednik združenja učiteljev za zaostalo deco Velko Romadonovič za dosmrtnega predsednika združenja. Za poselovodečega predsednika je bil nato izvoljen Milič Rakovič, za podpredsednika pa Vilko Mazi.

V resoluciji, ki je bila nato sprejeta, učitelji za zaostalo deco zahtevajo zboljšanje svojega gmojnega položaja. Med drugim zahtevajo stalnost in da se brez njihovega pristanka ne morejo vračati na delo v ljudsko šolo. Prav tako zahtevajo učitelji, da se prevedba teh učiteljev izvrši pravočasno in da se po končani 15-letni službi vsi prevedejo v 6. skupino ter se jim izplača stanarina po zakonu o ljudskih šolah. Nadalje, da se vsem učiteljem za zaostalo deco, ki so končali filozofsko fakulteto, prizna delo v pomožni šoli kot staž za pridobitev pravice za položitev profesorskega izpita z ozirom na naporno službo, ki jo imajo učitelji za zaostale otroke. V resoluciji nadalje zahtevajo, da se jim skrajša rok za pokojnino od 35 na 30 let, učiteljem za moralno pokvarjeno mladino pa na 25 let. Končno zahtevajo, da se ukoni obvezno šolanje vse zaostale mladine.

Da bi se to doseglo, je potrebno odprti čimprej odgovarjajoče zavode. Poleg predvidene obstoječe ljudskošolske vzgoje bi bile potrebne pri vsakem zavodu odgovarjajoče nadaljne obrtne šole. Sprejem teh otrok ter maloletnikov v te zavode bi se moral olajšati in pospešiti. Ker je pri zdravljenju zaostale mladine nujno potrebno sodelovanje zdravnikov, bi bilo potrebno, da se pri vsakem zavodu nastavi zdravniški specialisti, ki bi zasledovali razvoj zdravljenja te mladine.

Ravno te dni je konservator gosp. notar V. Skrabar odkril v zidovju te plemiške hiše razmeroma dobro ohranjen relief tako zvanih »Nutrices Augustae«, božanskih dojnic, katerih čiščenje je važno za Panonijo in predvsem posebno znatno za rimski Poetovio. Ravnokar vodi ravnatelj arheološkega muzeja v Splitu, dr. Mihovil

Abramič, arheološka izkopavanja v Ptuj in je dovršeno čital prvotno nekoliko zagonetni napis ter razlagal v svojem vodišču »Poetovio« pomen in čiščenje tega božanstva.

Relief je izklesan iz pohorskega marmorja in je ohranjena komaj ena tretjina prvotne dolžine, ki meri 0,25 m, višina 0,30 m in debelina 0,05 m. Pod upodobitvijo čitamo na brezokvirnem polju napis: NUTRICIBVS AVG (ustis) SAC (rum)AVR(elius) LAETVS ET AVR(elius) EXSVPER(atus) pro saluteAVR(eli) (sc. fili) EXSVPERATI V (otum) S (olverunt) L (ibentes) M (erito).

Neki Avrelij Laetus in Avrelij Exsuperatus sta posvetila božanskim dojnicam za zdravje neke nam neznane osebe, najbrž sina, ki je imel enako ime kakor oče, Exsuperatus, in sta tako izvršila dano obljubo.

V desnem kotu, v lahko vdolbenem ozadju sedi na prestolu proti gledalcu obrnjena ženska oseba v dolgi halji. Posevno na levih prsih drži dojenčka v ovojih. Levo od nje stoji žrtvenik, h kateremu pristopa ženska, ki drži v desnici krožnik s kruhi, v levici pa darilno skledo, iz katere vsuje v plamen oltarja darilni dar. Najbrž sta bili na reliefu upodobljeni še dve osebi, kakor je to običajno na mnogih podobnih reliefih.

Nutrices Augustae so imele svoje svetišče na Sp. Hajdini v bližini državne ceste, ki vodi iz Ptuja v Maribor. Zidano je bilo iz rečnega kamena prav preprosto in z vhodom proti vzhodu. Ze V. Gurliit in prof. Ferk sta odkrila ta tempelj, ki ga je leta 1935 na novo odkopal prof. dr. V. Schmid. V neposredni bližini so našli mnogo zaobljubljenih plošč preprostega provincialnega dela z napismi in tudi brez njih. Najbolj ohranjene kose so odkopali v drugi uporabi kot pokrove na pozornirskih grobovih, ali pa so bili zidani v zidovju II. mitreja na Sp. Hajdini. Morda je stalo tudi manjše svetišče na Zg. Bregu. Zdi se pa, da je svetišče propadlo v IV. stol. in ni bilo več popravljeno, kar sklepamo po inventarju, ki so ga raznesli po okolici ali ga uporabljali v onih temeljih, kjer se je njihovo čiščenje še nadaljevalo. Večino posvetil so poklonili možje za blagor svojih otrok in žena; saj je bila zaščita teh »božanskih dojnic« namenjena pred vsem otrokom, katerih rojstvo, prospeh in vzgojo so čuvali hudega. Da so se jim tudi matere priporočale, je bilo jasno. Napisji jih imenujejo vedno v množini, toda na reliefih se vedno posebno poudarja le ena oseba, in sicer ona, katere doji. Ostale so večinoma upodobljene kot strežnice. Kljub temu jih je treba po našem mnenju smatrati za pravne Nutrices, ne pa morda za umrljive žene. Verjetno so tvorile Nutrices Augustae nekako trojstvo, podobno kakor sorodne Matres in Matrone. Utegnejo biti staropanosko božanstvo, ki so se jim že v predrimski dobi priporočali za blagoslov in varstvo otrok. Tudi rimski očetje so jih častili v II. in III. stol. po Kr. in prosili v težkih urah za varstvo svojih žena in otrok ter jim postavljali po prejetju pomoči zaobljubljene reliefe.

Veltrogovec gosp. Zvernik naj bo na tem mestu izrečen za lepi relief, ki ga je radevolje daroval ptjskemu muzeju, najiskrenejša zahvala. A. S.

Cesta Vransko — Šmartno ob Dreti

Z odlokom g. bana dr. Natlačenca z dne 29. decembra 1936 so bili odobreni načrti in proračun za gradbo nujno potrebne ceste Vransko—Lipa—Šmartno ob Dreti. S tem je bil storjen prvi korak, da se končno vendarle uresniči skoraj 40 let stare želje prebivalstva gornje in spodnje Savinjske doline. Po zaslugi okr. cest. odbora, ki mu predseduje neumorni celjski župan g. Mihelič, se zdaj ta cesta že 7 tednov gradi in je pri delih zaposlenih lepo število delavcev-domaćinov. Cesta je zamišljena zaenkrat kot banovinska cesta II. reda in bo vezala drž. cesto Ljubljana—Maribor z banovinsko cesto I. reda Trzin—Kamnik—Gornji Grad—Letuš ter bo kot vezna proga zelo važna zalet v strateškem pogledu, ker bo skrajšala zvezo med vransko kotlino in Zadrebško dolino za celih 22 km. Neprecenljive važnosti pa bo za gornjo Savinjsko dolino posebno v zimskem času, ko obstoječa cesta Gornji Grad—Kamnik zaradi vzpetega terena čez Črnlce v višino 1073 m za promet s tovari in avtomobili sploh ni uporabna.

Do zdaj je moral iti vsa promet v zimskem času iz Gornjega Grada proti Ljubljani preko Rečice, Braslovca in Vranskega, s čemer se je proga podaljšala za približno 40 km. Nova cesta bo šla skozi zelo lepe in romantične kraje, kar bo brez dvoma v veliko korist tujskemu prometu. Saj bo s to cesto upostavljena najkrajša zveza iz Ljubljane ozir. Celja v Solčavo in Logarsko dolino. Prav posebno se veseli nove ceste vsi posestniki, ki imajo ob tej cesti svoje gozdove in zemljišča, ki bodo na svoji vrednosti zelo veliko pridobila, ker bo spravljano lesa zelo olajšano.

Dela prav lepo napredujejo. Pred kratkim so si vse na kraju samem ogledali predsednik okr. cestnega odbora g. Mihelič in podpredsednik g. Cukala Maks v družbi tajnika JRZ g. M. Kranjca, vranskega župana g. Pečovnika in podžupana g. Schwentnerja. Vsi so sklenili, da bodo na mero-dajnih mestih podvzeli vse korake, da dela ne bodo zastala, temveč se nemoteno nadaljevala in da bodo po možnosti čim prej dokončana.

Drobne novice

Tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah

Jutri, v nedeljo, 29. avgusta, se vrši pri Sv. Trojici v Slov. goricah tabor mož in fantov iz Slovenskih gorič. Dopoldne ob pol 9 zbiranje na telovadnici, ob 9 sprejem k cerkvi, kjer bo na prostem sv. maša s cerkvenim govorom, po sv. maši zborovanje, na katerem govori M. Kranjc, Jože Spindler in Mirko Cerat. Popoldne ob 4 telovadni nastop slovenjgorskega fantovskega okrožja.

Fantje in moške! Pridite v velikem številu na tabor, ki naj bo mogočna slovenska in katoliška manifestacija Slovenskih gorič!

Prosvetni tabor v Mostah

Dne 4. in 5. septembra bo v Mostah-Ljubljana velika prosvetna prireditev, ki obeta postati največja v bližnji okolici ljubljanskega mesta. Pripravljali odbor prosi vsa tista društva, ki še niso poslala svojih odgovorov zaradi udeležbe, naj to nemudoma stori, ker se drugače delo zavlačuje.

Koledar

Sobota, 28. avgusta: Avguštin, cerkveni učnik; Hermes, mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal gošpod Franc Luckmann, višji uradnik Kreditnega zavoda v Ljubljani. Imel je izreden talent za bančno stroko in se je v zavodu zato kmalu povzpela na odlično mesto. Pred mesecem dni je bil na dopustu na morju, kjer ga je pičila v nožo muba. Za malo oteklino se ni zmenil, postala pa je usodna. Nastalo je zastrupljanje, ki mu je večeraj jutraj podlegel. Šele lani se je poročil z g. Dalmio, roj. pl. Ghyczy. Pogreb bo danes ob pol 6. popoldne. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Šolske vesti

— Državna meščanska šola v Slovenjgradcu. Popravni izpiti bodo dne 31. avgusta ob 8. uri zjutraj. Vpisovanje za novo šolsko leto pa bo 1. 2. in 3. septembra, vsakokrat ob 8. do 12. ure. K vpisu je priložiti: krstni list, domovnico, potrdilo o višini neposrednih davkov in zadnje šolsko izpisevalo. Novinci naj pridejo v spremstvu staršev oziroma odraslih. Vse drugo je razvidno iz oglasa na uradni šolski deski.

— Na drž. realni gimnaziji v Kočevju bo vpisovanje učencev za šol. leto 1937/38 po sledečem redu: dne 1. septembra v I. r., dne 2. in 3. septembra za II.—IV. r., dne 4. septembra pa za VII. in VIII. r. Istočasno se bodo sprejemali tudi učenci z drugih zavodov. K vpisu za I. r. naj prinesejo učenci šolski izkaz s potrdilom o opravljenem sprejemnem izpitu ter rojstni list, za ostale razrede pa izpisevalo o dovršenem predhodnem razredu (tudi dijaki tudi rojstni list). Predložiti bo treba tudi davčno potrdilo za odmero šolnine. Po odloku kr. banke uprave v Ljubljani dijaki, ki so v preteklem šolskem letu dovršili IV. r. na tujakšnem zavodu, ne potrebujejo odobritve spregleda šolskega okoliša, ako se nameravajo vpisati v V. r. na real. gimnaziji v Novem mestu oziroma v Ljubljani. — Ravnateljstvo.

— Radijska postaja sporoča svojim naročnikom, da bodo do vključno 29. t. m. večerna poročila ob 21.30. namesto ob 22.

— Vodstvo Akademskoga doma sv. Cirila v Ljubljani sporoča vsem gg. akademikom in abiturientom, ki žele etanovati v Cirilovem domu — ne izvenjsi one, ki so že došle v dom etanovale — naj vložijo nekolikove prošnje na vodstvo doma najkasneje do 15. septembra t. l. Prošnje je priložiti od staršev podpisano obveznico za redno plačevanje mesečnine. — Vodstvo Akademskoga doma sv. Cirila, Strelška 12, Ljubljana.

— Oglejte si novinarsko delo. Le redkokdaj stopajo novinarji pred javnost in, kadar se to zgodi, je zvezano s kakim za vsjo javnost važnim dogodkom. Zda stopajo novinarji pred javnost ob 140 letnici prvega slovenskega časopisa in ob 30 letnici svoje poklicne organizacije. A še tokrat ne bodo pisali in govorili o sebi, marveč bodo na veliki razstavi slovenskega novinarstva ob 1. do 12. septembra v Ljubljani pokazali svoje delo ter velevažno vlogo novinstva in novinarjev v našem narodnem življenju. Obiščite to razstavo in oglejte si novinarsko delo. Odprti vam bo pogled v preteklost, sedanjost in bodočnost. Novinarsko delo vam bo prikazano na najzanimivejši način. Tudi na razstavi bodo novinarji delali za vas. Urejevali vam bodo zanimive »Ljubljanske novice«. Videli boste, kako iz malega ali velikega dogodka nastane časopisno poročilo, spremljali boste rokopise od urednikov miže preko vseh nevarnosti škarij in uredniškega koša v tiskarno, ali — kratko rečeno — vse skrivnosti in zanimivosti uredništva in tiskarne vam bodo odkrite.

— Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, izobno pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 13.483, 23. V. 23.

— Vpisovanje v enoletni trgovski šoli »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Dombrovska c. 15 je sedaj redno vsak dan. — Enoletni trgovski tečaj tega zavoda je odobren od ministrstva, prav tako nima izpisevala. Zavod izobražuje dijakine za vsakršno pisarniško službo. Absolventi z malo maturo imajo posebno ugodnost za trgovsko obrt. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo in tudi razpošilja brezplačna nova izvetja v informacijo.

— Polovična vožnja. Jesenski ljubljanski velesejem ob 1. do 12. septembra. Generalna direktorja državnih železnic je dovolila polovično vožnjo v Ljubljano ob 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Obiskovalci ljubljanskega velesejma, ki hočejo uživati 50% popust na železnicih, naj kupijo na odhodni postaji ali pri Putniku direktno celo vozno karto do Ljubljane in rumeno železniško legitimacijo za 2 din. Železniške karte pri prihodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker velja skupno z želez-

niško legitimacijo, na kateri se potrdi obisk velesejma, za brezplačni povratek do odhodne postaje. Legitimacije za vstop na velesejem se kupijo v Ljubljani na velesejmu bri blagajnah.

— Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg 2, vpisuje in daje ustnena oziroma pismena pojasnila dnevno od 9 do 12 in od 4 do 6.

— Velik vlom na Jezeru pri Podpeči. Po raznih vaseh ljubljanske okolice so zadnji čas na vrsti razni nočni vlomi in tatvine. Leopold Pristavec ima svojo trgovino na Jezeru pri Podpeči, občina Tomišelj. Prodaja razna živila, kolonialno blago in podeželsko manufakture. Ponoči 20. t. m. okoli polnoči je nekdo vdrl v trgovino in odnesel iz nje bogat plen. Iz ročne blagajne je pobral 3030 din gotovine, mnogo podplatov, 4 kg žgane kave in več negavic. Skupna škoda je cenjena na 4498 din. Najprej je bil tega vloma osumljen neki hlapec, ki je bil svoj čas zaposlen pri L. Pristavcu. Ta je tatvino zanikal in orožniki iz Podpeči niso našli pri njem ničesar sumljivega. — Posestniku Francetu Anžiču v Seneberju, občina D. M. v Polju, je neznan tat odnesel iz kašče par čevljev, več steklenic domače marmelade, 2 kg sladkorja in druge malenkosti v skupni vrednosti 600 din.

— Etbin Boje: Strukturalna psihologija in pedagogika. Ponatis iz »Slov. učitelja«. Str. 32. Cena 10 din. Komisijska založba Jugoslovanske knjigarnice. — Pravkar je dotisneno to znanstveno delo, ki bo izpolnilo vrzel v sodobnih učiteljskih, profesojskih, šolskih in kulturnih knjižnicah, ker prikazuje najnovejšo smer psihologije in pedagogike. Okoristil se bo z njim vsak naš znanstvenik in šolnik, vzgojitelj in kulturni tvorec, ker odpira sodobnemu človeku zdravo, organsko, celotnostno gledanje na življenje in vzgojo, šolsko delo in kulturo, kakor to obrazloži pisec že v uvodu. Potem sledi označitev, zgodovinski razvoj, vsebinske vrste, razmerje do pedagogije in razvojne psihologije ter do pedagogike sploh. Osebnost, družina, narod, Cerkev so slebri temu organskemu pojmovanju kulture. Glasba, narodni jezik (materinščina), zakon, religija najde tu z doživljanjem vred svojo novo, pravilno obrazložitvijo in utemeljitvijo. Pisec navaja v tekstu številno sodobno nemško in drugo slovanstvo o tej najnovejši smeri duševstva in vzgoje, ki ima svoje korenike že tudi v zgodovini filozofije. Označitev je izčrpna, zgodovinski pregled jasn, vsebinske vrste bodo zanimale vsakega izobraženca, zadnja poglavja pa predvsem vzgojitelje. Ker je knjižnica izšla le v nekaj sto izvodih, opozarjamo zainteresirane, da jo čim prej naroče. Toplo priporočamo! Dobi se v Jugoslovanski in v vseh večjih knjigarnah.

Vaše zdravje čuva

„LASTA“ SLADNA KAVA

— Tatvine koles. Iz veže šolskega poslopja v Zelimljah je bilo učitelju Andreju Flajsu ponoči 21. t. m. ukradeno popolnoma novo kolo znamke »Mielec«, vredno 1750 din. — Posestniku Pavlu Medveščku v Blanci je bilo 23. t. m. odpeljeno 900 din vredno moško kolo znamke »Excelsior«. — Izpred Ferderberjeve gostilne v Mahovniku pri Kočevju je bilo Josipu Percu odpeljeno 1970 din vredno kolo znamke »Hamburg«. — Mariji Tretjakovi v Slovenjgradcu je bilo ukradeno staro, 800 din vredno kolo znamke »Spag«. — Z verande Veronike Skranjčeve v Zalogu pri Ljubljani je bilo ponoči odpeljeno žensko kolo, vredno 600 din, znamke »Titanic«.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenice.

— Indija, etnografska in misijonska razstava, bo priključena letošnjemu jesenskem velesejmu od 1. do 12. septembra. Razstava bo plastično pokazala veliko prosvetno in versko delo, ki ga ustvarjajo slovenski misijonarji sredi indijskih džungel, ob vletoku Gangesu, v njim dodeljenem delu Bengalije. Pokazala bo pa tudi indijsko kulturo, mitologijo, fauno, floro itd. Razstavljenih bo mnogo dragocenih darov in pristnih predmetov, ki so jih pridobili naši misijonarji od domaćinov in poslali za to razstavo v Ljubljano. Privlačnost svoje vrste bo indijska džungla z biološkimi prizori, n. pr. 3.20 dolгим tigrom, ki nima para v Jugoslaviji, velikim udavom (boa constrictor), zebu-voľom, raznimi planinskimi in nižinskimi živalmi itd. Večina predmetov, zlasti razni plastični reliefi in skupine po naravi, bo popolnoma novih in zato velika atrakcija za vse obiskovalce. Razstava bo imela znanstveno, kulturno, poučno in vzgojno vrednost.

— Vožnja po morju je cenejša za one, ki obiščejo jesenski ljubljanski velesejem. Jadranska plovnitva in Dubrovačka parobrodsko plovnitva sta dovolili potovanje v višjem razredu s karto nižjega razreda, Zetska plovnitva pa je dovolila 50% popust. To ugodnosti na parobrodih veljajo na podlagi velesejske legitimacije, ki se dobi pri Putnikih in večjih denarnih zavodih v Primorju in na otokih, od 20. avgusta do 12. septembra oziroma za povratek od 1. do 20. septembra.

— Rejec malih živali, najnovejša številka za september, je ravnokar izšla in prinaša vse polno zanimivega gradiva, kot n. pr.: O tuberkulozi malih živali, krmljenje piščancev, kopun kot koklja, reja golobov, kuncu-kožuharji, o krmljenju kuncev, opravila rejca v septembru, uspeh kontrole kozje mlečnosti, kanarčki na poti v šolo, o kitajskih ribicah, o društvenem delu in naših gospodinjah, o veselici ciganih gostij, dalje poročila o ustanovitvi novih društev in razstavah, razgled po tujem svetu in vse polno gospodarskih drobtin iz področja reje malih živali. List se naroča v Ljubljani, Karunova ul. 10.

— Za izlet na Korosko se je prijavilo Zvezi društev rejcev malih živali nad 120 rejcev in ljubiteljev malih živali. Izletniki se odpeljejo v 4 elegantnih in modernih avtobusih v nedeljo 29. avgusta t. l. že ob 4. zjutraj izpred hotela Miklič v Ljubljano. Pot jih pelje mimo Kranja, Jesenice, Kranjske gore čez Podkorensko sedlo v Beljak, kjer jih sprejmejo koroski rejci društva Beljak. Nato obiščejo Vrbsko jezero, Gospovento in razstavo v Celovcu, kjer je daljši postanek. Vračajo se čez Jezersko v Ljubljano.

— Prijavite se za avtobusne izlete, in sicer: dvodnevni avtobusni izlet v Trst od 5. do 6. septembra in od 15. do 16. septembra, ter dvodnevni izlet v Gorico in Trst od 7. do 8. septembra in od 18. do 19. septembra, ter enodnevni izlet na Korosko dne 12. septembra. Prijave sprejema izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel »Slov«, telefon št. 26-45, I. nadstropje, vhod iz Prešernove ulice.

— Za tridnevni avtoizlet Gorica—Trst ob svetogorskem romanju od 6. do 8. septembra se lahko prijavite do 30. popoldne pri »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Vid vaših oči si obvarujte te z optično čistimi brušeni stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Z. za oču, izprašanemu optiku. Stari trg 9, Ljubljana.

Ljubljana

Rokodelski oder

Splošno znana je igralna družina Rokodelskega odra, ki leto za letom prireja gledališke predstave, s katerimi razveseljuje srca obiskovalcev, jim olajšuje pezo življenja in daje veselje, s katerim morejo svoje poklicno opravilo vedno z novimi močmi nadaljevati. Velika požrtvovalnost igralr in igralcev, ki po celodnevem napornem delu, večer za večerom posvetijo pripravi in študiranju iger, je najbolje in edino plačana z obilnim posetom predstave. Njih delo tudi v vročih poletnih dneh ne preneha, ker dobro vedo, da je občinstvo tudi v tem času potrebno razvedrila, kakršnega mu morejo dati le z umetniško naštudirano igro. Zato prireajo predstave na vrtu Rokodelskega doma, kjer more človek v miru in hladu slediti razvoju dejanja. Tudi za nedeljo, 29. t. m. pripravljajo Rokodelski oder zelo zanimivo in zabavno veeleigro »Konec stanovanjske krize«, katero še posebno življajo pevski vložki komponista Šibice in drugih. Režijo igre je prevzel stari in preizkušeni režiser in igralec g. Janko Novak. Začetek igre bo ob pol 9 zvečer. Če bo pa slabo vreme, se bo predstava vršila v dvorani Rokodelskega doma. Vel ljubitelji lepe gledališke umetnosti in vsi prijatelji smeja in veselja so vabljeni k tej predstavi. Vstopnice si vsak lahko nabavi v predprodaji v nedeljo od 10 do 12 popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12-1.

1 Tradicionalni dijaški sejem se prične danes na običajnem prostoru za klasično gimnazijo!

1 Karikativna zveza v Ljubljani poroča staršem otrok, katere je poslala na dvomesečno počitnice k družinam na kmete, da se otroci vrnejo v nedeljo, dne 29. t. m. Starši naj otroke pričakujejo na glavnem kolodvoru, in sicer one, ki bodo vstopili na vlak na progi od Novega mesta do Ljubljane, pri vlaku ob 15, in one ob progi od Zidanega mosta pri vlaku ob 18.

1 »Mladinski dom« dravske banovine v Kaštel —Stašiču pri Splitu. Deklice, ki so bile v tem okrevališču meseca avgusta na obmorskem letovanju, se vrnejo v Ljubljano dne 1. septembra, in sicer z vlakom ob 13. uri. Starši, oziroma osebniški, pridite ob tej uri ponje!

1 Globoko pod zemljo se na skrivnostni način razvija črni diamant, ki igra tako važno vlogo na svetu, da povzroča celo mogočne svetovne vojne — premog. Naš izseljenec na Holandskem hodi vsak dan globoko pod zemljo, da ga v vedni smrtni nevarnosti koplje in dobiva iz zemlje. Kako se vse to vrši, bo nazorno z lepimi slikami pokazal g. Wauters, holandski časninar, v nemškem jeziku drevi ob 8 v frančiškanski dvorani. Vsi vabljeni. Vstopnina 2 din.

1 Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Ljubljana, Kongresni trg 2. Vpisovanje in pojasnila dnevno od 9 do 12 in 4 do 6 pri vodstvu zavoda.

1 Razstava cvetja, ki jo je priredil klub ljubiteljev cvetlice lanske jeseni na velesejmu, je marsikomu še v prav dobrem spominu. Vsakdo se je lahko navžil ne samo prijetnega vonja, ampak je mogel tudi spoznati posamezne vrste cvetlic in pa alpeko floro. Na splošno željo ljubiteljev cvetja je velesejska uprava sklenila, da bo tudi na letošnjem jesenskem velesejmu od 1. do 12. septembra priredila razstavo cvetja. Razstava bo zopet v paviljonu G in sodelujejo: Klub ljubiteljev cvetlice, Klub akvaristov in Društvo za varstvo živali.

1 Skupina Bojovníkov Ljubljana—Sv. Peter poziva vse članstvo šentpeterske fare, da se udeleži tradicionalne proslave na Brezjah v nedeljo dne 29. t. m.

1 Skupina bojovníkov — Ljubljana—Bežigrad poziva vse člane, da se udeleže velikih slovesnosti dne 28. in 29. avgusta na Brezjah po že objavljenem programu.

1 Skupina bojovníkov Ljubljana—Vič. Člani in svoji pridite v nedeljo na Brezje!

1 Skupina bojovníkov Ljubljana—Trnovo. Udeležba na Brezjah v nedeljo je naša častna dolžnost.

1 Skupina bojovníkov Ljubljana—Šiška. Tovarši pridite v nedeljo na Brezje. S seboj pripeljite sorodnike in prijatelje.

1 Ponavljalni in dodatni izpiti na trgovskem učilišču Christofov učni zavod v Ljubljani, Dombrovska 15 se vrše dne 9. in 10. septembra. Razpored istih je razviden na oglasni deski ravnateljstva. — Vpisanje sedaj dnevno. Redni pouk prične 14. septembra.

1 V Kinu Union od danes dalje zopet redne predstave.

1 Glasbena šola Nar. žel. glasbenega društva »Sloga« v Ljubljani: Vpisovanje gojencev bo od 1. do vsehlega 7. septembra t. l. vsak delavnik od 8 do 12 in od 15 do 18 v pisarni šole. Pražakova ulica. Pogoji so razvidni iz afiš v veži in pisarni te ustanove.

1 Ravnateljstvo Drame prosi vse za dramo »Julij Cezar« odbrane statista, da pridejo v ponedeljek, dne 30. t. m. zvečer ob 20 v dramo k skušnji. Višji režiser prof. Šest prosi vse določene za točnost.

1 40 letnico mature bodo proslavile maturantje ljubljanskega učilišča iz leta 1897 v soboto dne 4. septembra v Ljubljani. Ob 10. uri skupna sv. maša v frančiškanski cerkvi (Marijina kapela za glavnim oltarjem). Popoldne kosilo v restavraciji Slamič. — Ana Lavrič, Ljubljana, Križevniška 3.

1 Avtoizlet v Trst — Gorico. Ponedeljek, četrtak, sobota. Ob 9 odhod. Informacije hotel Miklič.

1 Najstarejši ljubljanski časopis. Kranjska dežela je dovolila 1. 1678 solnograškemu tiskarju Janezu Baptistu Mayru ustanovitev lastne tiskarne in knjižarne v Ljubljani. Za istega leta je Mayr napisal »Hvalo Mariji« v latinskem jeziku in v tem letu je bila urejena že tudi knjižarna. Janez Mayr se je imenoval po pogodbi z deželno »Slavne dežele kranjske tiskarnar in trgovcev«. — Leta 1708 je začel izhajati v njegovi tiskarni najstarejši ljubljanski časopis pod naslovom »Wöchentliche Extra-Ordinäre«. Zvezek tega najstarejšega ljubljanskega časopisa ki se hrani v knjižnici Narodnega muzeja v Ljubljani, obsega 33 listov četrte. Obiskovalci novinarske razstave na ljubljanskem velesejmu od 1. do 12. septembra se bodo seznanili še z mnogimi drugimi zanimivostmi iz zgodovine novinstva v Sloveniji.

1 Zanimivosti s trga. Dovo raznih gob je bil letos že doslej rekord. Zadnji čas prevladujejo na trgu lisčke, ki jih gobarice ponujajo po 1 din liter. Lisček je res izredno velika izbira. Jurčkov je bilo večerja le nekaj meric. Bili so dragi, namreč 5 din merica. Sezona za jurčke se bo šele pričela takole sredi septembra. Ribji trg je bil večerja srednj. Cene ribam so bile neizpremenjene. Od morskih rib je bilo nekaj sardel, skušev, nekaj kg tune. Prav mnogo je bilo domačih ščuk.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Zeleno Pohorje v radiu

Dobrna in zdravilna moč njene naravne ogljikovo-kisle termalne vode je znana že čez 300 let in obisk tega med krajini grčki in gozdovi ležečega zdravilišča se zvišuje od leta do leta. Dobrna leži 400 m nad morjem, ima alpinsko klimo, katere blagodejni vpliv v zvezi s kopanjem v topli vodi pomirja živce in uspešno zdravi razne bolezni. Zdravljenje v Dobrni pospešuje tudi vsa okolica, ki je tako bogato obdarena od narave. Zdravilišče leži v lepi dolinici, obdani od gričev, posejanih s stoletnimi drevesi, v glavnem z jelkami in smrekami. Njih osvežujoči duh napolnjuje s cvetjem in eksotičnimi drevesi posajeni park in promenadna pota, ki v nekoliko minutah privedejo šetalca v povsem alpski svet s krasnim razgledom na štajerski del Slovenije. S temi besedami je v četrtak kratkovalovna radio postaja v Belgradu predstavila poslušalcem zdravilišče Dobrno.

Kaj naj rečemo o glasbeni reportaži iz Dobrne, ki je sledila predavanju? Na kratko ugotovljamo, da je bil lep večer, ki so nam ga priredili celjski umetniki ter s tem povečali uspeh radio reportaže za Dobrno. Lahko rečemo, da se je Dobrna dostojno in upamo tudi uspešno predstavila zunanjemu in domačemu svetu.

Pot vodstva radio reportaže Centralnega presburoja in kraljevske banke uprave se približuje svojemu koncu. Zadnji dnevi te reportaže bodo posvečeni krajem na naši severni meji. Zeleno Pohorje bo danes predmet te že sedaj tako uspešne propagandne akcije. Tudi o Pohorju, tem 50 km dolgem in 26 km širokem srednjegorskem grebenu, na katerem se nahajajo idilična letovišča v višini od 422 do 1522 m, se bodo vršila predavanja v 4 jezikih, in sicer ob 13.45 v srbskohrvatskem, ob 20 v nemškem, ob 20.15 v francoskem in ob 21.30 v angleškem jeziku. Sledila bo ob 21.45 do 22.30 glasbena reportaža, katere spored bosta izvajala septet bratov Živko in koncertni tenorist Živko. Reportažo bo prenašala tudi ljubljanska radio postaja.

Maribor

Tujskoprometna razstava na belgrajskem velesejmu. V okviru letošnjega belgrajškega velesejma bo tudi velika tujsko-prometna razstava. Tujskoprometna zveza v Mariboru prosi vse mestna poglavarstva, županišva občin, uprave zdravilišč, tujsko-prometna in olepševalna društva, podružnice SPD in vse svoje članstvo, naj pošljejo vse materijale, s katerimi bi se dal prikazati razvoj tujskoprometne propagande, predvsem razne prospekte, plakate, najkasneje do 31. avgusta na naslov Putnika, Maribor, Aleksandrova cesta 35.

m Napredovanje mestnih uradnikov. Mestni svet je na svoji seji odobril napredovanje sledečim mestnim uradnikom: dr. Maksu Rojku, Antonu Brandnerju, Karlu Novšaku, Božidarju Kolarju, Alojziju Gajšku, Jožici Zagorčevi, Josipu Primožiču, Francu Germu, Olgi Cerče, Josipu Heinrichu in Antonu Slaviču. Anton Brumen je bil imenovan za definitivnega slugo pri Mestni hranilnici in so mu vatejevo vsa leta.

m Mali harmonikarji na turneji. Mariborski mali harmonikarji so pod vodetvom g. Šušteršiča priredili turnejo po mnogih zdraviliščih. Koncertiral so v Krapiških toplicah, Stubiških toplicah, v Rogški Slatini, Koprivnici in v Varaždinu. Vsi koncerti so se vršili pred številno in odlično publiko, v Rogški Slatini se je koncerta udeležil tudi minister pošte dr. Kaludjerič s soprogom. Mali harmonikarji so potovali z avtobusom, turneje se je udeležilo 22 otrok in 4 spremljevalci.

m Stolni cerkveni pevski zbor prosi vse pevke, ki bi hotele pri zboru sodelovati, naj se prijavijo pri stolnem kapelniku g. J. Gašpariču ali v mestni župnijski pisarni.

m Zelev smrti. Na Belnavski cesti 29 je umrla 79-letna vdova po obratovodji ga. Marijana Röscher, na Meljski cesti je umrl vojni referent v pok. Gustav Kumer, v splošni bolnišnici pa je umrla 56-letna vdova po orož. naredniku Marija Stubeč. Naj počivajo v miru, sorodnikom naše sožalje!

m Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt se bo pričelo izvajati 1. septembra t. l. Do tega dne morajo delavce prijaviti okrožnemu uradu, vse namenečene, ki so v smislu uredbe izvezli iz tega zavarovanja. To so osebe, ki prejemajo od države, samopravnih teles ali od Pokojniškega zavoda rento vsaj v znesku 1.500 din letno in ki bodo 1. septembra dopolnile 70. leto starosti.

m Pravilnik o prodaji divjačine na javnih tržiščih in trgovinah ter mesnicah je izdala mariborska mestna občina. V smislu novega pravilnika mora vsak kupec od prodajalca zahtevati potrdilo o izvoru in ga hraniti, da se z njim izkaže kontrolnim organom. Vsak trgovec z divjačino in kožami mora voditi o nakupu in prodaji divjačine in kož posebno zapisno knjigo v svrhu kontrole s strani organov tržnega nadzorstva. V slučaju, da je na enem potrdilu o izvoru navedenih več vrst divjačine odnočno večje število enake divjačine, mora trgovec na drugi strani potrdila zabeležiti imena in naslove kupcev. Cim je vsa divjačina prodana, mora potrdilo izročiti tržnemu nadzorstvu.

m Slabo obiskano zborovanje Zivka Topaloviča. Prejeli smo: Ni res, da se je odzvalo vabilom na zborovanje v Delavski zbornici le pičlo število, in ni res, da je zborovanje izpadlo zelo klaverno. Res je, da so se vabljeni odzvali polnoštevno, tako da je bila dvorana Delavske zbornice nabito polna in mnogo premajhna za vse došle in je bilo treba odpreti stranska vrata, da so mogli zborovalci poslušati tudi iz sosednjih dvoran. Zborovanje je izpadlo sijajno, ker so poslušalci vsem govornikom neprestano pliskali, posebno tudi ob zaključku zborovanja. — Dr. Zivko Topalovič.

m Kurja tatova. Jožef in Tomaž Zemljč iz Jarneine eta se danes zagovarjala pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Obtožena eta bila, da sta izvršila kar 23 kurjih tatvin. Največ perjadi eta nakradla za Tomažovo gostijo, pri kateri so jo orožniki prijeli. Jožef je bil obsojen na 2 leti robije, Tomaž pa na 3 mesece strogega zapora nepogojno. Obema so za dve leti odvzete častne pravice.

Hoče pri Mariboru

Igra »Črni križ pri Hrastovcu«, ki smo jo priredili preteklo nedeljo na prostem, je vkljub slabemu vremenu izbornou uspeła. Zato je na željo mnogih ponovimo jutri, v nedeljo, zvečer ob 8. Pridite!

Novo mesto

Ljubljanski tnovski cerkveni pevski zbor priredi jutri izlet na Trško goro pri Novem mestu. Po dohodu turističeskega vlaka krene zbor takoj na goro, kjer bo daroval sv. mašo tnovski župnik g. Janko Cegnar okrog desetih. Med mašo bo pel zbor. Vabljeni Novomeščani in okoličani.

Uvedba starostnega zavarovanja

Poziv Okrožnega urada v Ljubljani

Vse delodajalce in delavce obveščamo, da prične s 1. septembrom 1937 izvajanje zavarovanja za onemoglost, starost in smrt.

Delodajalce pozivamo, da vse zaposlene delavce prijavljajo pravočasno in s pravnimi zasluzkom. Kdor zaposluje po § 3. zakona o zavarovanju delavcev zavarovanju podvržene osebe in leto do danes niso prijavljene, mora prijavo izvršiti takoj, najkasneje pa v roku 8 dni od dneva vstopa v delo. Če delavec ne bo prijavljen ali ne bo prijavljen s pravnimi zasluzkom, bo na stare dni ali pa v onemoglosti znatno na pokojninah prikrajšan. Radi nekaj na ta način prihranjenih dinarjev pa delavcem ne smemo zniževati že itak skromnih starostnih in onemoglostnih rent.

Dalje pozivamo vse delodajalce, da naj točno in zanesljivo izpolnjujejo prijave za člane. Točni podatki bodo za novo zavarovanje izredno važni, kajti samo po teh podatkih se bo ugotovljala in priznavala pravica do rent in podpor zavarovancem odnoso svojem. In ker se bodo priznavale take rente in podpore šele čez pet, deset ali še več let, bodo imeli delavci radi neločljivih in nepravilnih prijav in podatkov kasneje nepopravljivo škodo. Delavci sami naj se zanimajo, ali in kako so prijavljeni v zavarovanje.

Delodajalce in delavce prosimo, da se v lastnem interesu zanimajo za novo zavarovanje, da čim

tajo članke o tem zavarovanju, ki jih objavlja Okrožni urad v svojem glasilu »Delavsko zavarovanje« in v ostalih časopisih in da si zlasti vsako nabavi brošuro z naslovom »Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt«, ki jo je izdal Okrožni urad in stane 2 din.

Na zavarovanju za onemoglost, starost in smrt morajo imeti prav poseben interes občine, podeželje in mestne, ker bo nosilec zavarovanja v bodoče nosil bremena starostne preskrbe delavcev. Dolžnost občin je, da s svojim vplivom in v svojem delokrogu podpirajo Okrožni urad pri praktičnem izvajanju zavarovanja.

Urad opozarja delodajalce, da bo od 1. septembra 1937 dalje vsako opustitev prijave v zavarovanje ali vsako nepravilno prijavo (nepravilno zasluzek, napaden dan nastopa dela itd.), prijavil politični oblasti v kaznovanje, česar do sedaj ni prakticiral.

Dolžnost kulturne Slovenije je, da vse stori, da niti en delavec na svojih plačah iz naslova zavarovanja za onemoglost, starost in smrt ne bo niti malo prikrajšan.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, dne 25. avgusta 1937.

Predsednik: Ravnatelj:
 Frane Kremžar l. r. dr. Joža Bohinjec, l. r.

Naša zunanja trgovina

Pravkar so objavljeni statistični podatki o naši zunanji trgovini za mesec julij 1937, iz katerih je razvidno, da je bil letos izvoz v juliju prav znaten in da je naša zunanja trgovina dosegla ta mesec visoko aktivnost. Naš izvoz pa še ni dosegel rekordne višine od aprila 1937, ko je znašal celih 570.2 milij. din.

Skupno je znašal julija letos izvoz 429.301 ton za 532.56 milij. din, dočim je dosegel junija 1937 416.07 milij. din, julija lani 329.96 milij. din. Nadalje je znašal naš uvoz v juliju letos 99.925 ton za 427.15 milij. din, dočim je dosegel junija letos 433.3 milij. din, julija lani pa 312.7 milij. din. Naša zunanja trgovina je bila torej v juliju letos aktivna za 105.4 milij. din, dočim so znašala junija letos aktivna samo 17.2 milij. din, lani julija pa je bila aktivnost tudi majhna, znašala je 17.3 milijona din.

Napredek naše zunanje trgovine je razviden še iz naslednjih števil: izvoz je od julija lani do julija letos narasel po količini za 100.72%, po vrednosti za 61.4%, uvoz pa je narasel po teži za 39.32%, po vrednosti pa za 36.61%.

Glavni predmeti našega izvoza so bili naslednji (vse v milij. din, v oklepajih podatki izvoza za junij): pšenica 17.24 (30.1), koruza 77.865 (54.44), konoplja 24.6 (14.24), govedo 13.25 (13.0), prašiči 36.3 (21.5), drobnica 9.5 (5.8), perutnina 2.25 (1.3), sveže meso 7.4 (4.1), jajca 7.16 (8.3), drva 1.5 (1.0), stavbni les 91.46 (79.6), oglje 1.0 (0.9), hrastovi žel. pragovi 8.84 (4.56), bukovni žel. pragovi 0.7 (1.0), izdelki iz lesa 4.45 (5.36), cement 7.74 (4.56), surov baker 46.85 (20.1), rude in zemlja 96.5 (45.17).

Uvoz pa je bil naslednji: surov bombaž 23.4 (22.0), bomb. predvaja 41.1 (31.2), bomb. tkanine 16.3 (15.85), nepredelano in polpredelano železo 7.4 (6.25), pločevina 5.26 (4.5), razni izdelki iz železa 29.5 (31.4), surova volna 5.6 (9.0), volneno predvjo 9.84 (10.4), volnene tkanine 10.83 (7.4), svilen predvjo 10.0 (7.8), surova nafta 9.1 (7.3), nepredelane kože domačih živali 12.0 (6.5), kava 5.66 (4.94), premog vseh vrst 10.25 (13.83), stroji, orodje in aparati 38.1 (29.7), elektrotehnični predmeti 12.7 (18.3), prevozna sredstva 24.74 (18.85).

V naslednjem podajamo še podatke o izvozu v vseh 7 mesecih lani. Skupno je znašal naš uvoz v 7 mesecih letos 598.210 (lani v prvih 7 mesecih 551.170) ton v vrednosti 2.847.7 (2.313.4) milij. din. Količina uvoza se je torej letos povečala za 8.53%, vrednost pa za 23.1%. Izvozili smo pa letos v prvih 7 mesecih 2.544.506 (lani 1.326.058) ton za 3.353.46 (1.961.46) milij. din. Izvoz je torej po količini letos narasel za 91.88%, po vrednosti pa za 79.97%.

Lani v prvih 7 mesecih je bila naša zunanja trgovina pasivna za 352.0 milij. din, letos pa se je ta pasivnost izpremenila v aktivnost, ki je dosegla že 696.7 milij. din in bo do konca leta še gotovo narasla.

Izvoz lesa

Julija letos smo izvozili 123.491 ton raznih vrst lesa v skupni vrednosti 115.7 milij. din, dočim je lani julija ves izvoz lesa dosegel komaj 54.076 ton za 54.1 milij. din.

Kulturni obzorik

Izseljenski vestnik

Izseljenski vestnik Rafael. Ob desetletnici Rafaelove družbe v Ljubljani je izdala družba slavoslovno številko svojega glasila »Rafaela«. Ta številka je tako važna in poučna, da ne more iti nihče mimo nje, komur je mar izseljensko vprašanje. Da, celo trdim, ne sme iti mimo Slovenec, ki v sebi nosi sveto misel rasti naše krvi in komur je za ugled in rast naše mile domovine Jugoslavije. Veliki bomo šele takrat, kadar se bomo zavedali, da smo vsi Slovenci velika celota in nas ne ločijo meje in oddaljenosti. Danes ne sme biti več izseljensko vprašanje drugovrstni problem. Prav ta slavoslovna številka Rafaela naš pekat najsihrše zasnoval in le veselimo se, da nas je ta številka prisotila, ker je že zdaleč prekoračil »Rafaela« samo informativno obsežje; kaj v njem najdemo že vse polno strokovnih razglabljanj.

Na naslovni strani lista je slika našega voditelja dr. Antona Korošca, kateri s prekrasno besedo pozdravlja svoje brate, ki pridejo iz tujine v domovino, in obenem pozdravlja desetletno delo Društva sv. Rafaela. Sledijo pozdravi obeh slovenskih škofov dr. Rožmana in dr. Tomažiča, g. ministra dr. Kreka, g. bana dr. Natlačena, ljubljanske župan dr. Jure Adlešiča, prorektorja slovenske univerze dr. M. Slaviča in drugih vplivnih javnih delavcev. Vsak po svoje pozdravlja prihod in 10 letnico Rafaelovega društva. Pozdravom onih v domovini sledijo pozdravi in strokovna razglabljanja izseljenskega vprašanja naših kulturnih in duhovnih delavcev v tujini. V nadaljnjem delu je zbrana v kratkih potezah zgodovina desetletnega obstoja Rafaelove družbe obenem pa so nakazani obrisi vsega dela v bodoče. Zanimivo nam opisuje njen predsednik g. p. Zakrajšek svojo dolgo povest dela za izseljence v Ameriki in domovini. Ne manjka tudi strogo strokovnih člankov, ki vsebujejo svo skrb za zaščito naših izseljencev v tujini pred tu-

jiimi oblastmi. Še dosti drugega je v tej slavoslovni številki, kar samo olepsa in pozivi list.

Ne samo, da številko vsem tople priporočamo, naše kulturne ustanove jo bodo še nujno rabile ob raznih prilikah. Zlasti opozarjamo šole, katere bodo našle v tej številki polno prepotrebne gradiva za svojo učno in mladinsko. Rafaelovi družbi pa čestitamo k presenetljivemu razmahu in ji želimo še polno uspehov v njenih idealnih stremiljenjih. T. Š.

Nove knjige

Erjavec Franc, Komunistem in komunistična Rusija (80 din.). — Proslava 25 letnice majske deklaracije (5 din.). — Vidov dan — Solške proslave (4 din.). — Gospa Doroteja, Salezjska knjižnica, 85 zv. (1 din.). — Vitič Milan, Zadržanost L. — smeri, zgodovina in sistem (50 din.). — Tuma Henrik, Iz mojih spominov (150 din.). — Jack London — Pavel Holecšek, Ključ življenja (broš. 16 din., vez. 24 din.). — Krajevni leksikon dravske banovine (550 din.). — Dr. B. Drazga, Tehnika in metodika splošne nege bolnikov (vez. 76 din.). — Dobrovoljei — Ključvarji Jugoslavije 1912—1918 (145 din.). — Vodnik po Parizu in okolici s plani (20 din.). — Spende Anton, Zemljiska knjiga (44 din.). — Seliskar Tone, Pesmi pričakovanja (broš. 20 din., vez. 36 din.). — Kreft Branko, Velika puntarija, drama (broš. 24 din., vez. 40 din.). — Kant Immanuel, Dve razpravi (broš. 24 din., vez. 40 din.). — Cervantes Miguel de Don Kihot IV. (broš. 40 din., vez. 56 din.). — Pedagoški zbornik XXXII (28 din.). — Fink, Začetni študij in pisalni pouk (12 din.). — Vrane, Osnove strunjenega solskega dela v teoriji in praksi (40 din.). — Naša pot XIII. Okrožnica Pija XI. Divini redemptoris (10 din.). — Sušec Stefan, Takse I. dodatek. Uredba o dednih in darilnih takсах (24 din.). — Sv. Birma, Sal. knjižnica (1 din.). — Zitnik Vinko, Pomlad, pesmi (broš. 40 din., vez. 50 din.). — Petančič Davorin, Svete gore (broš. 18 din., vez. 28 din.). — Ciganica, povest (broš. 14 din., vez. 24 din.). — Mlada setev (broš. 26 din.). — Schaub-Koch, Firenze, Miha Maleš (vez. 70 din.). — Mantuani Sergij, Hiša in drugi episi (10 din.).

gotovo vzbujal pozornost ljubiteljev, in sicer pisane veleperke in modre bete. Ribice tega rodu niso odvisne od prostega kisika v vodi, temveč si v predelkih jemljejo mehurčke zraka v svoji labirint, ki je votlina v notranjosti glave, so torej posebno prikladne za manjše sobne ribogojnice. Ljubitelji cvetja, akvaristi in vsi, ki si želijo v sobah pomladi v jeseni, ogledite si to razstavo!

Letina koruze v Romuniji. Še pred nedavnim je kazalo, da bo letošnja letina koruze v Romuniji slaba, sedaj pa poročajo iz Bukarešte, da kaže veliko boljše in je pričakovati celo izvoznega presečka v znesku 20.000 do 30.000 vagonov.

Kmečki kredit v Belgiji. Iz Bruslja poročajo, da je belgijska vlada sklenila ustanoviti poseben državni zavod za kmečki kredit pod naslovom »Institut National de Credit Agricole«.

Argentinsko zlato gre iz Londona. Finančni položaj Argentine se je letos zelo izboljšal in je začela Argentina v večji meri odplačevati inozemske dolge. Sedaj pa poročajo, da bo Argentina odtegnila svoje zlato, ki ga ima v Angliji, in ga spravila domov. Gre za 13.366.000 funtov sterlingov zlata, ki ga ima Argentina pri Angleškem banki. To svedoča tudi ne bo dosti škodovalo valutni poziciji Angleške banke.

Borza

Dne 27. avgusta 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Beogradu 237.30—238.80. Avstrijski šiling je v Ljubljani nalenkostno popustil na 8.36—8.46, v Zagrebu pa se je uvrstil na 8.35—8.45, v Beogradu na 8.3402—8.4402. Grški boni so beležili v Zagrebu 29.76—30.46, v Beogradu 29.90 denar.

Nemški čeki so v Ljubljani ostali neizpremenjeni na 12.90—13.10, v Zagrebu so pa popustili na 12.87—12.97, nadalje so beležili za konec septembra 12.85—13.05, za sredo oktobra 12.76—12.96, za konec oktobra in sredo novembra 12.95 denar, za sredo decembra 12.75—12.95. V Beogradu so beležili 12.8600—13.0604.

Ljubljana — tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2395.06—2410.26
Berlin 100 mark	1743.52—1757.40
Bruselj 100 belg.	731.04—736.11
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	215.95—218.01
Newyork 100 dolarjev	4309.76—4346.07
Pariz 100 frankov	162.57—164.01
Praga 100 kron	151.28—152.49
Trst 100 lir	227.81—230.90

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1 milij. 191.468 din, v Beogradu 4.110.000 din. — Efektni promet je dosegel v Beogradu 794.000 din.

Curih. Beograd 10.—, Pariz 16.3175, London 21.69, Newyork 435.625, Bruselj 73.40, Milan 22.0875, Amsterdam 240.80, Berlin 175.05, Dunaj 80.75—82.15, Stockholm 111.84, Oslo 100, Kopenhagen 96.83, Praga 15.205, Varšava 82.35, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.59, Buenos Aires 127.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% inv. posojilo 88.50—90, agrarij 52.50—53.50, vojna škoda promptna 407—410, begl. obveznice 75—77, 4% sev. agrarij 51.50—53, 8% Bler. posojilo 92.25—93.25, 7% Bler. pos. 84—85, 7% posojilo Drž. hip. banke 98.50—100, Trboveljska 265—275.

Zagreb: 7% investicijsko pos. 91—94, agrarij 53.25 denar, vojna škoda promptna 407—407.50, begl. obveznice 76 denar, dalm. agrarij 74.75 den., 4% sev. agrarij 52.25 denar, 8% Bler. pos. 92.75 denar, 7% Bler. pos. 84—85, 7% pos. Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. pos. 86.50 denar. — Delnice: Narodna banka 7200 denar, Priv. agrarna banka 196 denar, Trboveljska 270 blago, Gutmann 42—48, Osj. livarna 200 denar, Osj. sladk. tov. 190—195, Isis 30 blago.

Beograd. Državni papirji: agrarij 53.75 denar, vojna škoda promptna 407—408, begl. obveznice 77—77.25 (77.25), 4% sev. agrarij 52.50 denar, 8% Blerovo posojilo 93.50 denar, 7% Blerovo posojilo 84.25 denar, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. posojilo 91.50 bl. (91.50). — Delnice: Narodna banka 7270 denar, Priv. agrarna banka 196—197 (197 mali komadi).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. ladja Tisa 78 do 79 kg 2% 170—172, bč. ladja Begej 78—79 kg 2% 169—171. Oves: bč. srem. in slav. 106—108, Rž: bč. 164—166, Ječmen: bč. in srem. 68—64 kg 125—127.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendencia prijazna. Promet živahen.

Sombor. Pšenica: bč. okolica Sombor 167 do 169, gornje bč. in gorje ban. 168—170, srem. 164—166, slav. 165—167, ban. 163—165, bč. ladja kanal 169—171, bč. ladja Begej 170—172, bč. in ban. Tisa šlep 170—172. Oves: neizpremenjen. Rž: bč. 162.50—165, Ječmen: bč. in srem. 69 do 64 kg 127.50—132.50, bč. pomladanski bar. ne notira. Koruza: moka in otrobi neizpremenjeni. Fižol: bački beli 2% 195—205, Tendenea čvrsta. Promet 46 vagonov.

Mariborski šport

Konstituiranje okrožnega odbora LNP. Izbrani termini prvenstev.

V Mariboru se je v ponedeljek zopet konstituiral nov okrožni odbor LNP, ki smo ga pogrešali od znane afere, ko so vsi funkcionarji starega odbora bili po LNP zaradi poizkusa ustanovitve lastne mariborske podzveze kaznovani s težkimi prepovedmi izvrševanja funkcij, a končno amnestirani. V novem odboru, ki je sestavljen sledeče: predsednik Mr. Ph. Ciril Maver, podpredsednik Ernest Frankl, tajnik Mihelak, blagajnik Amon, kapetan Končič, odborniki: Mozežič, Jošič, Grbec, Kobek, je nekaj novih imen, ki bodo, upamo, prinesle tudi novo iniciativnost v odbor in športno življenje Maribora. Povečini pa so prevzeli funkcije zopet stari in preizkušeni delavci, ki jim pa polagamo na srce, da složno in nepristransko vodijo mariborski nogomet do uspehov in napredka. V odboru so z delegati zastopani vsi klubi mariborskega okrožja, le SK Mura iz Murske Sobote bo naknadno imenoval svojega zastopnika. Odbor je takoj pričel z delom ter je tudi že izbral nasprotulika in določil termine za jesensko prvenstveno sezono, ki prične v obeh razredih 12. septembra.

Prvi razred: 6 klubov: 12. septembra: Gradjanski: Zelezničar, Rapid: Maribor, Mura: Cakovec. 19. septembra: Gradjanski: Cakovec, Zelezničar: Rapid. 26. septembra: Cakovec: Maribor, Rapid: Gradjanski, Mura: Zelezničar. 3. oktobra: Gradjanski: Maribor, Zelezničar: Cakovec, Mura: Rapid. 10. oktobra: Gradjanski: Mura, Maribor: Zelezničar. 17. oktobra: Maribor: Mura. 24. oktobra: Rapid: Cakovec.

Drugi razred: 4 klubi: 12. septembra: Slavija: Ptuj, Drava: Lendava. 19. septembra: Lendava: Ptuj, Slavija: Drava. 26. septembra: Lendava: Slavija, Drava: Ptuj.

Tekme se odigravajo vedno na igrišču prvomestnega kluba. Dočim okupira prvenstvo I. razreda 7 terminov, bo tekmovanje v II. razredu že dokončano po 3 tednih, 26. septembra. Klubi bodo imeli dovolj prostih tednov ter bomo, upamo, zopet lahko videli kake tekme prominentnejših domačih in inozemskih moštev, kakor tudi medmestne reprezentančne tekme.

Pričakujemo, da bo športno občinstvo v velikem številu poselelo prvenstvena tekmovanja, ki bodo sigurno zanimiva in na visokem športnem nivoju. Igralcem in klubom pa svetujemo, da v vseh primerih nastopajo športno in fair, ker si bodo le na ta način pridobili nove prišaste in občinstvo. Borba na zelenem polju naj bo viteška, glavni cilj iste telesna vzgoja mladine, ne pa lov za goli in točkami, ne glede na sredstva in način igranja. Potem bodo tudi izostali boji za zeleno mizo, ki po nepotrebnem okupirajo športne funkcionarje in ne prinesejo nikdar nič dobrega. Želimo si, da bi se klubi ravnali po stari prisojici: »Zdrav duh v zdravem telesu«.

ODBOR ZA DEKORATIVNO SLIKANJE RIMSKO KAT. ŽUPNE CERKVE SV. PETRA IN PAVLA V OSIJEKU

Razpis licitacije

V smislu rešenja odbora za DEKORATIVNO SLIKANJE rim. kat. župne cerkve sv. Petra in Pavla v Osijeku, zgornje mesto, se vrši 3. novembra 1937 ob 10 uri dopoldne v rim. kat. župnem uradu prva pisarna javna očetna licitacija za dekorativno slikanje notranjosti rim. kat. župne cerkve v Osijeku, gornje mesto.

Natančna pojasnila, pogoji in navodila za ponudbe se dobijo brezplačno, kakor tudi vpogled načrta za slikanje v rim. kat. župnem uradu v Osijeku, gornje mesto, za časa uradnih ur.

V Osijeku, dne 19. avgusta 1937.

Matija Pavič, l. r., opat in župnik.

Št. 1641-1937.

Murko dr. V., Davčne oprostitve in olajšave (broš. 60 din., vez. 70 din.). — Puškin, Pesmi (vez. 72 din.). — Skala Anton, Prosvetni zbornik (broš. 30 din., vez. 38 din.). — Cajkar, Luč svetli v temi — Studenci žive vode I. (broš. 36 din., vez. 48 din.). — Ambrožič M., Tiskarstvo (vez. 150 din.). — Administrativni adresar dravske banovine (50 din.). — V borbi z goro (80 din.). — Suster Andrej Drabonjak, Igra o Kristusovem trpljenju (20 din.). — Petelin Stanko, prof., Japonska (4 din.). — Vreme Bogo, Le hrepenenja (broš. 8 din.). — Luč, poljudno znanstveni zbornik (broš. 8 din.). — Lesjak Ivan, Poljski pripovedniki (broš. 8 din.). — London Jack, Martin Eden (vez. 80 din.). — Ministranti, Sal. knjižnica (1 din.). — Sv. Rok, Sal. knjižnica (1 din.). — Samec Fr. Slovenski slavek ali jezikovni pouk v ljudski šoli (20 din.). — Velikonja Iv., Kuhaj varčno in dobro (30 din.). — Protikomunistični katekizem, Sal. knjižnica (1 din.). — Škerbec Matija, Šenčarski dogodki (broš. 20 din.). — Dr. Vlad. Kukman, Zbirka obrazcev po uredbi o občinskih uslužbenecih in obč. statutih po § 90 Zak. o obč. (25 din.). — Sušec, Davek na poslovni promet (240 din.). — Južnič, Francoska čitanka za 8. razred gimn. (60 din.). — Ziegler - Zabkar - Brane, Geometrija za 3. in 4. razr. sred. šol (34 din.). — Gager, Ljudstvo (90 din.). — Vodušek Božo, Ivan Cankar (54 din.). — Dr. Triller Viktor, Brežice z okolice (5 din.). — Dr. Zdešar C. M., Zgodovina usmiljenih sester sv. Vincencije Pavla (25 din.). — Kranjec Silvo, Med Napoleonom in Leninom (120 din.). — Dišale kongregacijski koledarek (8.50 din.). — Stele, Cerkveno slikarstvo med Slovenci, I. srednji vek (broš. 44 din., vez. 56 din.).

Dijaški kongregacijski koledarek za šolsko leto 1937-38. VI. letnik. Ljubljana.

Uredil prof. dr. Ivan Vrečer, opremil ing. arb. Ivan Pengov.

Ta koledarek se je pri nas že udomačil. Študentje ga z vedno večjim veseljem jemljejo kot nekaj vademecum katoliškega dijaka. Vendar za-

deva takega koledarčka ni tako enostavna, kot se zdi na prvi pogled, če hoče nanureč biti sodoben, praktičen in tako bogat po vsebini kot je ta. Uvodno besedo je napisal preprosto in prijetno lavantinski škof dr. Tomažič. Poleg običajnih navodil za pošto in podobno obsega koledarek seznam avtomobilskih znakov, kar je za študenta, ki je bister, vedno znova pobuda, da kar mimogrede obnovlja svoje geografsko znanje, ko ugotavlja domovnico posameznih avtomobilov, Pietetna in lepa poteza je življenjski velikega našega voditelja in vladike dr. Jegliča. Taka stvar da študentu poguma in samozavest. Dve strani je napisal P. Vrtovec S. I. pod naslovom »Preberi in premisli, nekaj lepih misli, ki so prav za prav izpraševanje vesti mladega fanta. Močno prikladen je naslov »Deseta banovina za izseljensko vprašanje, ki ga je dobro obdelal P. Kazimir O. F. M. Za tem sledi prav praktičen »Pregled slovenske zgodovine, ki bi se ga moral vsak dijak naučiti na pamet, da ne bo nikoli pozabil: »Slovenec sem.« Posrečen je odloček: »Slovenske srednje šole v preteklosti in danes.« Zatem sledi kratka »Literarna zgodovina slovenskega slovstva, ki je lahko za študente vir neprestanega kosanja in prijetne igre spomina. Močno me veseli, da je v tem koledarčku dan tudi prostor članku o karitativnem delu pod naslovom: »Friedrik Ozanam. To je praktično katoličanstvo. Napisal je članek dr. Levičnik, Pametno in modro je urednik povedal za starše in dijake, kar je potrebno vedeti o dijaških zavodih, o domovih in o prehrani. Nikakor ni človek vprašan za svet, pa se včasih niti ne spomni, kako in kaj bi lahko pomagal. Tudi na stenografijo urednik ni pozabil, ne na francosko in nemško slovstvo in tudi ne na »Kratek seznam važnejših dogodkov svetovne zgodovine. Matematične formule, kratek poduk o zdravju, geografski kotečji izpopolnjujejo to elegantno knjižico — dijaški vademecum. Oprema te knjižice je naravnost odlična, bodisi glede naslovne strani, bodisi glede slik in vstavljenih »marmornatih« spominskih plošč z izreki posameznih papirjev o kongregaciji. Tako uredniku, kakor arhitektu, ki je opremil ta dijaški vademecum, velja pošteno priznanje za skrbno dovršeno delo. pet.

Rdeča fronta na Španskem se lomi

Kako je padel Santander

Pretekli četrtek zjutraj so zmagovite navarske čete in pa legionarji generala Franca vkorakali v mesto Santander. Reči pa je treba, da Francova armada mesta ni zavzela z naskokom, marveč se je mesto samo vdalo. Še bolj pravilno pa je povedano, če se reče, da so prebivalci mesta Santander skupaj s policijo in orožništvom sami razorožili rdeče miličnike ter nato mesto izročili generalu Francu, s katerim je itak velika večina prebivalstva že od nekdaj simpatizirala. Čete generala Franca pa dolgo niti vedele niso, kaj se v mestu dogaja. Sedaj poročajo iz tabora belih o poteku dogodkov takole:

V torek ob 10 zvečer mestno prebivalstvo še nič ni vedelo, da je mesto Torrelavega padlo v roke belih čet. Malo pozneje je iz Santandra še odšel vlak v to mesto, a se je moral vrniti, ker so bele čete že obstreljevale to progo. Sedaj je mesto zaslutilo, kaj se dogaja zunaj na fronti. Zato je civilna garda izpustila iz ječ ter zaporov kakih 1500 političnih jetnikov, katere so rdeči kot nacionaliste imeli zaprte. Teh 1500 mož je takoj bilo oboroženih ter so skupaj s civilno gardo šli na ulice, kjer se jim je kmalu pridružil skoro vse mesto. Vsa ta sila je nastopila zoper rdeče oblasti. Kmalu so bila v rokah upornikov vsa javna poslopja, prvi pa magistrat, s katerega je takoj zaplapolala španska zastava.

Rdeči miličniki so se upornikom v mestu dali skoro brez odpora razorožiti. Nekateri so celo obdržali svoje orožje, ker uporniki niso imeli dovolj sil na razpolago, da bi bili vse mogli razorožiti. Vei miličniki pa so ei dali napisati sprčevalo, da so se prostovoljno vdali.

Padec mesta Santander je posledica bliskovito nagle ofenzive, ki se je začela 14. avgusta ter je v 11 dneh prinesla padec Torrelavega in Santandra. Rdeči so v teh 11 dnevih bojih morali zapustiti 400 km dolgo fronto. S tem pa je postal tudi položaj rdečih čet v Gijonu nevzdržen, ker so bile kot v vreči. Zato sodijo, da bo tistih 40.000 rdečih mož, ki stoje med Santandrom in Laredo, padlo v roke belih z vsem ogromnim vojnim materialom vred.

Rešeni rdeči poročnik pripoveduje

Med rdečimi četami se je boril tudi neki Anglež, ki je bil prostovoljni poročnik. Ta je v zadnjem hipu prihitel na angleško ladjo, katera ga je z drugimi angleškimi državljani pripeljala v luko St. Jean de Luz. Ta mož je zastopniku Reuterjevega urada takole opisoval dogodek v Santandru, preden so ga zavzele bele čete:

V noči od torka na sredo v mestu ni bilo ne vode ne luči. Po vseh ulicah so pokale puške, nikjer pa ni bilo več sledu o kakem redu. Najhujše ropanje in razbojništvo se je v teku te noči razpaslo v mestu. Bila sta strah in groza. Komaj pa se je začelo daniti, so se begunci že zagnali proti morju, kjer se je vnel pravi boj za čolne in ladje, s katerimi so hoteli pobegniti. Angleški poročnik misli, da je največji vzrok, da se je obramba mesta Santandra tako naglo sesedla v nič ta, da je manjkalo reda in discipline.

Rdeči vojski streljajo bežeče poveljnike

Vojaški krogi bele armade sodijo, da je v provinci Santander še 40.000 rdeče vojske, katera se nima nikamor več umakniti. Pri tem pa niso všteti tisti tisoči, ki so se belim že vdali. Večji del poveljnikov na tem odseku je bil ujet.

Večji del rdečih miličnikov, ki se še niso vdali, se je zbral bolj na severu ob tako zvanem Sardin-skem zalivu, kjer so se polastili letališča ter so potem preprečili svojim poveljnikom, da niso mogli pobegniti z letali. V neko letalo se je zateklo pet rdečih višjih častnikov, hoteč v letalu pobegniti na Francosko. Komaj pa se je letalo dvignilo od tal, so razjarjeni vojski začeli streljati vanj ter ga sestrelili.

Mesto Santander

Mesto Santander, ki se je te dni vdalo četam generala Franca, je lepo, staro mesto, ki šteje kakih 90.000 prebivalcev. Ker pa se je zadnje mesece vanj zateklo mnogo beguncev, je gotovo imelo najmanj 100.000 prebivalcev.

Preden je izbruhnila španska državljanska vojna, je bilo to mesto nekako pribežališče vseh bogatih mednarodnih lenuhov, ki so prihajali semkaj lenarit, denar in čas zapravljati. Mesto je namreč silno lepo ter ima ob morju prekrasno lego ter čudovito lepo okolico. Tujci, ki so prihajali semkaj, so se lahko kopali in sončili ob morskem obrežju Sardinero, kakor se imenuje predmestje vili tega mesta, v številnih rekah, ki teko v bližini mesta,

Trije ujeti Rusi zaslišani

Iz Salamance poročajo, da so te dni tamkaj zasliševali tri ujetih ruskosovjetske vojaške letalce, kateri so se iz sestreljenega letala rešili v padalu. Dva izmed ujetih sta častnika, eden pa je podčastnik. Njihovo zasliševanje je zaradi tega tako zanimivo, ker nam odkriva, kako od boljše vizma vzgojen človek presoja razna vprašanja.

Vai trije so izjavili, da so brezbožniki. Toda medtem ko sta oba častnika vendarle imela dokaj pojma o Bogu ter sta o tem tudi slišala, podčastnik o teh vprašanjih ni imel nobenega pojma. Oba častnika sta se živahno zanimala za obravnavanje raznih verskih vprašanj, podčastnika pa taki pogovori niso prav nič zanimali. Vendar je bil tudi podčastnik kot človek docela simpatičen dečko. Pripovedoval je, da je oženjen ter da ima družino v Kijevu, katera med njegovo odsotnostjo dobiva 600 rubljev na leto. Je pač toliko, da ji ni treba od lakote umreti. Podčastnik je o svoji družini govoril s prišerno toploto in ljubeznijo. Oba častnika sta bila pa samca, pač pa sta vedela veliko povedati o svojih starših in bratih ter sestrah.

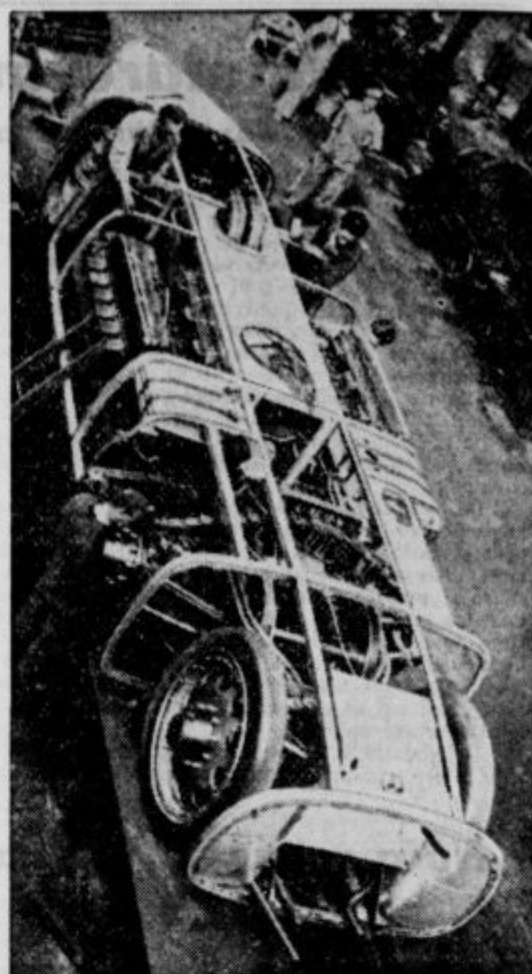
Ko so enega izmed njih vprašali, ali bi hotel v Španiji ostati, je odgovoril: »Potem bi pa moja družina morala v Sibirijo...«. Iz vsega tega je jasno, da boljše vizka propaganda vendar le ni še razdrila vseh družinskih vezi, ker jih pač ni mogla. Saj so te vezi najbolj naravne.

Rdeča revolucija hoče, kakor znano, zabrisati vsa čustva za narod in domovino. Ideja, ki jo stav-

pa so lahko lovili ribe. Drugi so lahko na bližnje visoke vrhove delali razne ture, kar je bilo gotovo prav mikavno, saj se tamkajšnji vrhovi dvigajo do 2600 m visoko nad morjem, ki se razprostira skoro tik pod gorami. Ker je v mestu in v vsej okolici polno lepih in imenitno zgrajenih cest, so lahko delali izlete tudi na svojih avtomobilih. Kdor je imel veselje in pogum za take reči, si je lahko privoščil tudi večji lov na divje svinje, volkove in celo na medvede, ki še vedno straše po tamkajšnjih gorah.

Podnebje v mestu in okolici je sila milo, saj pozimi nikdar ne pade pod 10 stopinj nad ničlo, poleti pa znaša toplota julija meseca kakih 19 stopinj. Zato je bilo to mesto že od nekdaj priljubljeno letovišče in zavetišče denarno močnih ljudi. Zato tudi ni čudno, če je mesto primerno bogato in če ima zaradi tega tudi toliko krasnih palač.

Ljubitelji umetnosti so hodili semkaj občudovat krasote stavb iz tiste dobe, ko je mesto najbolj cvetelo. To je bilo v 13., 14. in 15. stoletju. V mestu je polno gradov, palač in hiš plemičev, ki so tukaj kdaj prebivali, ima lepe cerkve in samostane, v katerih se zrcali čisti gotski ali romanski slog, ki pa je včasih pomešan z mavrskimi motivi. Vsi ti umetniški spomeniki so ali v mestu samem ali pa v bližnji okolici. Najnamenitejši umetnostni spomenik, ki se je izplačalo, da si ga je ogledal vsakdo, ki je kdaj obiskal Santander, je sloveča jama Altamira, v kateri je polno predzgodovinskih slikarjev, ki so stare kakih 15.000 do 20.000 let, kakor sodijo strokovnjaki in ki dokazujejo, da je bila okolica Santandra že davno obljubena po kulturnih ljudeh.

Angleški avtomobilski dirkalec, kapitan George Eyston, si je dal zgraditi avto, ki bo imel dva motorja, vsakega po 3000 konjskih sil. S tem avtom hoče doseči hitrost 400 milj na uro, to se pravi, nekako 640 kilometrov na uro. S takim avtomobilom bi lahko v eni uri bil iz Ljubljane v Belgradu, če bi bila seveda cesta ravna in gladka in če bi se med potjo ne ubil

Ostanki zgorelega zrakoplova v Nemčiji

Iz Hamburga poročajo: V Hamburg so s parnikom pripeljali iz Lakkehursta kovinske ostanke zgorelega vodljivega zrakoplova »LZ 129 — Hindenburg«.

Ves duraluminijev skelet zrakoplova bodo vrnil delavnicam vodljivih zrakoplovov v Frankfurtu.

Od povsod

20.000 Kataloncev se bori v Francovi armadi, kakor je izjavil španski politik iz Katalonije, ki je te dni pribežal v Belgijo. Povedal je, da Katalonci v trumah dezerтираjo ali čez mejo ali k Francu, če jim je to le mogoče. Katalonci so notranje vsi na strani belih, tudi tisti, ki sicer niso zadovoljni s staro Španijo.

Dve angleški vojaški letali sta v zraku trčili v grofiji Hampshire. Trije letalci so se ubili. To se je zgodilo 25. avgusta zvečer.

Prvi letišči čolni čez Atlantik. Angleška letalska družba je dala delati prva vodna letala, ki so nekaki letišči čolni, ki bodo prevažali pošto in potnike iz Kanade na Angleško in nazaj. Vsako tako letalo bo veljalo 90.000 funtov sterlingov, nekako 18 milijonov dinarjev. Povprečna hitrost bo 200 milj ali 320 kilometrov na uro. Prvo letalo bo narejeno leta 1939, drugo pa leta 1940.

Železničarski štrajk grozi v Združenih državah Severne Amerike. Železničarji vseh 86 železniških družb so se po svojih zastopnikih že dolgo pogajali o boljših delovnih pogojih. Ker se doslej še niso sporazumeli, grozi sedaj stavka.

Pijan šofer je vozil avtobus, v katerem se je v Novosibirsku kakih 40 otrok vozilo nekam na izlet. Avtobus je zavozil in se prevrnil. Pri tem je bilo ubitih 9 otrok, 17 pa hudo poškodovanih.

Rekord s padalom je dosegel ruski športnik Kajtanov, ki je v višini 11.037 metrov skočil iz letala. Da je s padalom prišel na tla, je potreboval za to 30 minut.

Vedno manj šolskih otrok. Ker je v Avstriji vedno manj rojstev, se je sedaj tudi po šolah začelo kazati to dejstvo. Medtem ko so lani imeli v Avstriji še 921.412 šoloobveznih otrok, je njihovo število letos padlo na 849.966. Torej je letos celih 8 odstotkov manj otrok kakor lani.

Pet slonov je ušlo cirkusu Sarasani v Rotterdamu. Medtem ko so tri takoj pri cirkusu ujeli, sta dva drla kar po cestah, kjer je bilo polno ljudi, saj je bila večerna promenada. Sloni so raztrgali streho cirkusu ter potem dirjali po mestu. Po dolgi gonji so jih nazadnje ujeli in priklenili k drevesom. Med lovom je en slon svojega čuvaja vrgel ob tla in ga hudo poškodoval.

Z Daljnega vzhoda

Ljudje beže iz Šangaja ter peljejo s seboj najpotrebnejše

Japonski poročevalski oddelek

»Ali bi bil vašemu očetu všeč za zeta?«

»Morda! Oče in jaz sva si zmeraj nasprotnega mnenja!«

Skrivnostna bolezen v Belgiji

Bruseljski »Soir« prinaša, da je v otroškem zavetišču v Mallines obolelo 13 otrok, starih 2—3 leta za neko boleznijo, katere še niso mogli ugotoviti kljub posebnim znakom.

Dosedaj je pet otrok že podleglo tej neznani bolezni.

Zdravniki se trudijo, da bi dognali vzroke teh skrivnostnih obolenj. Med ljudmi je zavladalo razumljivo razburjenje.

Sloveča francoska igralnica kazino v Boulogne sur Mer gori. Ogenj je nastal, ko je bilo v plesni dvorani 800 ljudi in ko sta bili gledališka dvorana in jedilnica nabito polni. Vendar se je posrečilo rešiti vse ljudi, pač pa je zgorelo poslopje. Škode je 12 milijonov frankov

Protijetično gibanje v ljubljanski okolici

Zborovanja protituberkuloznih borcev za okraj Ljubljana-okolica so se udeležili načelniki vseh občin okraja, zastopniki protituberkuloznih lig v okraju, zastopnik Protituberkulozne zveze (centralne), zastopnik Okrožnega urada (OUZD), več zdravnikov (dr. Arko, dr. Puc, dr. Jenko in še drugi). Zborovanje je vodil okrajni sanitetni referent dr. Živko Lapajne.

Predvsem se je kuratoriju protituberkuloznega dispanzerja za ljubljansko okolico, ki se je odprl 1. julija t. l. in je priključen dispanzerju za Ljubljano, izvolila eksekutiva (dr. Puc, Dobrna, župan Erjavce K, št. Vid nad Ljubljano, prof. Sever, Ježica). Sklenilo se je tudi, naj se krajevne lige (št. Vid nad Ljubljano, Ježica, Dobrna, Polje, Ig) združijo v zvezo, ki bo vodila v okraju protituberkulozni boj in oskrbovala denarni promet za dispanzer. V pripravljalni odbor za to zvezo so bili izvoljeni: predsednik dr. Živko Lapajne, kot člani: dr. Levčič Alfonz (centrala), dr. Puc Franc (predsednik kuratorija dispanzerja), dr. Prodan, šef dispanzerja, Hren Ignacij, župan na Vrhniki.

Nato je dr. Živko Lapajne v izčrpnem poročilu razvil načrt velikega protituberkuloznega dela, ki naj bi se izvršil na torišču tega okraja. Po tem velikopoteznem načrtu naj bi se stopnja ustvarila poslednje zdravstvene naprave. V Vikičah naj bi se zgradila izolirnica, ki naj bi bila namenjena okrajem Kranj, Radovljica, Ljubljana-okolica. Na Rakitni bi se zgradila bolnišnica za kostno jetiko. Na črti Ježica—Brod na Savi pa naj bi se odprla „Cesta zdravja“. To bi bila asfaltna cesta, ki bi omogočila, da se na tem, klimatično nad vse ugodnem kraju, odpre stavbeni svet za zgradbo domov od tuberkuloze ogroženim rodbinam, za zgradbo zdravilišč itd. Na savski obali pri Črnučah naj bi se pridružila otroška igrališča, plavališča na prostem pa pri vsaki šoli v okraju. Ustanovil naj bi se Daviso v zavod za tbc-hiralece z lastnim zdravljenjem. Naposled naj bi se odprla tesen „Iski Vintgar“ za izletnike in za letovišča.

Vse v vsem — kaj ne — velikopotezen program! Ali je utopijski? Brez dvoma so nekatere naprave (izolirnica na Vikičah, zdravilišče za kostno tuberkulozo na Rakitni) neodložljivo potrebne. Brez dvoma bi se tudi dale druge stopnje izvršiti. Če bi se izvršile, bi bilo v veliko blaginjo ne samo okraju, ampak vsemu slovenskemu narodu. V korist, pa tudi v slavo in čast. Saj bi sprical njegov genij, da zna ustvariti tudi na zdravstvenem polju nekaj svojstvenega, vzornega, kar bi morali upoštevati tudi večji, veliki narodi.

Dva dijaka begunca

Prav zagonetna in zamotana je postala usoda dijaka Franca Zajca, ki je že 1. septembra lani odšel zdoma in se še do danes ni oglašil ali obvestil o sebi svoje starše v Selah, občina Sv. Vid pri Ptuj. S seboj je vzel nekaj denarja in krstni list, ki mu ga je izdal župni urad v Sv. Vidu pri Ptuj. Nikdo ne ve, kam naj bi se bil France Zajec, ki je rad popotoval, napotil. Nekateri domnevajo, da je odinil na Španjolsko — France Zajec se je rodil 10. oktobra 1921 v Selah. Je srednje razvit, okroglega obraza, kostanjevih las in obrvi, sivih oči, malih ust. Običen je v sivo, rižasto obleko. Oblasti so že proizvedle povsod o njegovi usodi, toda do danes še niso prejele nikakih pozitivnih obvestil.

Belgijčan Radovan Marčič je star 13 let, dijak, doma je izmaknil staršem 10.000 din in jo mahnil v širni svet. Dlje časa je živel na naši rivieri v Splitu, kjer si je celo kupil kolo, ki ga je dal registrirati pri tamkajšnji policiji. Kam je krenil iz Splita, ni znano. Vzrok pobega zdoma, pravijo, je bolj avanturističnega značaja.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Dr. Pregelj Ivan, Osnovne črtice iz književne teorije. 112 strani, cena nevezani knjižici je 24 din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Knjižica, katero so vsi izobraženci in učeča se mladina željno pričakovali, je sedaj izšla. Saj do sedaj Slovenci še nismo imeli zares priročne in enotne knjige o tem vprašanju, ki se zlasti v šoli pri pouku slovenščine neobhodno potrebuje. Saj pride vsak od časa do časa v položaj, da želi v teh vprašanjih pojasnila. Posebno pa bo izšlo „Osnovnih črtic“ ustreženo našim profesorjem in dijakom, ki bodo dobili iz drobne knjižice vsa pojasnila iz književne teorije, katere so sedaj morali iskati po raznih knjigah. Pojmi so jasno razloženi in podani v klasi predelavi. Knjiga obravnava najprej epično pesništvo, nato liriko, dramatiko, prozo. Zanimiva in za vsakogar praktično uporabna pa so na koncu knjige: Osnovno pregledna vprašanja in odgovori iz epike, lirike, dramatike in proze. V drobnejšem tisku pa so podani potrebni orisi in pregledi vsake književne vrste po posameznih književnostih s posebnim ozirom na slovensko, hrvaško in erbeško. Delo zato toplo priporočamo.

Agnes Günther:

76

Dušica - Rožmarija

Vse to mi je pri srcu! Vse to mi teži srce! — Kako si vendar upam to reči? Skorajda se me polasča bojazen. Zelim si, da se zemlja ne pogreze in nebo ne izgine. — Dragi Harro, ali je mogoče, da je vse to res?

Tvoja Rožmarija.

Thorstein, 20. maja.

Moja dragica, moje zlato, moje sinje nebo!

Danes bi morala slišati studenec. Kos sedi na veji stare hote ter žvižga in poje. In studenec je napravil s to pesmijo, kar ti delaš z mojimi slikami. Njegov stari, zamejni plašč se je hipoma zasvetil, kot bi se kopal v valu svetlobe. To je bilo prekrasno! Sprva sem domneval, da se raduje svoje lajne godbe, tako oduševljen je bil. Končno se mi je pa le čudno zdelo, kajti zvečer njegove barve navadno počivajo. Ker sem zapazil, da je to odvis od mojih oken v novi hiši, v katere se upira večerno sonce. Kot otrok sem se tega veselil. Saj mora tudi njemu biti zelo prijetno, da je tako imenito obsijan iz sončne višine.

No, to boš tudi sama mogla opazovati! Vsak dan obljubljam studenec, da bo moja dragica se dela ob njegovem robu s sproščenimi lasmi in da se bo v njegovem temnem očesu zrcalila belina in zlato. Tudi bo treba obiskati vilo v gradu molka. Ali še vedno ne poznaš njene zgodbe?

Včeraj je bil tvoj oče tu. Celi dve uri sva stopala okrog med čebri in leštevami, v ne preveč prijetnem duhu zidarekih pip in čikov. O teh slednjih ne morem podrobneje poročati svoji princesi v luninem svitu. To že mora biti za te ljudi življenjska potreščina. Tudi tvoj oče je širokogrudno prezel ta vonj. Na svo srečo je bil zelo zadovoljen in

Celje

c Hmeljarji. Jutri ob 8 zjutraj bo otvoril ban g. dr. Marko Natlačen v Zalcu vzorčni sejim hmelja ob pristnosti okrajnega načelnika g. dr. Zorca, predsednika celjske mestne občine g. Mihečiča in banovinskega hmeljarskega nadzornika g. inž. Dolinarja.

c Praznovanje rojstnega dneva Nj. Vel. kralja Petra in Malega smarna. Združenje trgovcev za mesto Celje sporoča, da so trgovine na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. dne 6. septembra 1937 ves dan zaprte, istotako na cerkveni praznik dne 8. septembra 1937.

c Državna dekliška meščanska šola v Celju. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. Popravni izpiti za I., II. in III. razred pa 4. septembra ob 8 zjutraj.

c Celje — za po toči poškodovane kraje. V soboto 14. avgusta je sklical g. župan Alojzij Mihečič na mestno poglavarstvo sestanek humanitarnih društev z namenom, da bi ta zbirala podporo za po toči poškodovane kraje v dravski banovini. Sestanka so se udeležili zastopniki naslednjih društev: Jagodič za Vincencijevo konferenco, g. dr. Juro Hraševce za Rdeči križ, ga. Zuza za Gosposko društvo, ga. Rakusci za evangelijsko društvo, g. Zdošek za Protituberkulozno ligo. Zastopniki teh društev so osnovali odbor, ki bo začel zbirati prispevke za po toči poškodovane kraje.

c Gradnja športnega stadiona pod pobočjem Jožefovega hriba v Zavodni. V sredo 25. avgusta so se sestali na povabilo predsednika mestne občine g. Mihečiča na mestnem poglavarstvu zastopniki celjskih telovadnih in športnih društev in zastopnik tehničnega oddelka mestnega magistrata, ki so soglasno smatrali prostor ob vznožju Jožefovega hriba v Zavodni primeren za novi športni stadion.

c Strela ubila 25-letno dekle. V četrtek, 26. avgusta je bilo med 15 in 16 nad Celjem silno neurje, med katerim je tudi močno udarjala strela, ki je tresčila v več telefonskih in električnih žic, da je bilo Celje nekaj časa brez elektrike. Pred nevihto je hitela Velunškova družina iz Ostrožnega spravljati z njive požeti oves in so se med ploho dežja vračali domov, med njimi tudi 25-letna hči Ana. Ko je prišla le-ta domov, je takoj stopila v svojo sobo, da bi se preoblekla, ker je bila od kože vsa premočena. Kmalu zatem pa je tresčila strela skozi električni vod v stanovanje in na mestu ubila Ano.

c Težka nesreča delavca. V sredo 25. avgusta je brnil konj Knez Jakoba, 19-letnega hlapca v Drobnem Dolu pri Laškem in mu prebil čelno kost. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

c Kino Metropol. Danes — Njegov najboljši prijatelj. V glavni vlogi Harry Piel s svojim zvestim tovarišem ovčjim psom.

Litija

Sokol v Litiji je postavljen zadnje čase menda pred izredno težko vprašanje odstopa nekaj obalnega zemljišča za Savo litijski gasilski četni, ki namerava na tem prostoru zgraditi gasilski dom. Zaradi tega sta nastali v Sokolu dve struji, od katerih noče nobena popustiti. Uvidevnejši so se izjavili za zaproseni odstop tega zemljišča gasilcem, medtem ko druga struja, v kateri imajo odločujočo besedo znani „nacionalni“ fanatiki, noče o odstopu sveta ničesar slišati. Tako bo zadeva prišla v odločitev na izrednem občnem zboru Sokola v ponedeljek, 29. avgusta. V interesu stvari samé kot take je, da se ustreže litijskim gasilcem, ker je ta prostor za Savo za gasilski dom najprikladnejši. Poleg tega pa je itak še vprašanje, kje se ta prostor za Savo, ki je bil za režima Živkovića Sokolu odstopljen, začne in neha, ker kolikor je znano, litijska občina in nekateri litijski soseski tega obalnega obrežja svojih, čeprav minimalnih odstotkov ozemlja, še niso nikomur odstopili. Pripominjamo pa še, da je litijska občina kakor tudi trški odbor že precej denarja žrtvovala, da se je ta prostor toliko zasul. Preden bo mogel Sokol ta prostor smoteno izrabit, bo moral vse nabrežje še splanirati ter zgraditi močno in visoko betonsko škarko, da ne bo voda vdiral ob vsaki najmanjši povodnji.

Metlika

Danes popoldne odide druga polovica letošnje kolonije mestne občine Ljubljanske, ki se je mudila skozi cel avgust pri nas v Metliki. 64 dekcev se je sčnilo in zdravilo ob topli Kolpi in dan za dnem poživljalo s svojim živahnim življenjem in petjem naše vsakdanje življenje. Bili so popolnoma zadovoljni in vsem gori želja v srečo, da bi bil g. župan dr. Adlešič prihodnje leto zopet tako dober in jih spet poslal v prelep kraj zemlje tu doli med Kolpo in Gorjanci — v Metliko. Do svojih smo pa hvaležni ljubljanskim občinam, da je s svojo socialno politiko tudi nam koristila. Le še pridite med nas, saj smo dobri ljudje mi Belokranjci.

moral sem mu prisesti, da hočem v naprej izvrševati vsa dela, h katerim ne potrebujem čopica in palete, skrivoma, da me nihče ne vidi. Seveda v sobi za kuhanje, katero bodo krasili tvoji vezeni trakovi in v kateri slikant pravkar strop, morem izvršiti svoje delo le na lici mesta. Pri slikanju stropa se strahovit napakam! Na to si niti nisem upal opozoriti kneza. Bom pač zapiral vrata. — Ko sem zadnjič ves zaklejan v strašnem stanju prišel v svoj atele, sem potreboval pol ure, preden se mi je posrečilo očistiti svojo glavo. Med delom mi je bila čepica neprestano padala na tla! — Zvečer sem se naravnost razvedril, ko sem čital o Michelu Angelu, kako opisuje svoje muke med slikanjem njegove slavne Sikistine. To stran v knjigi sem si skrbno zaznamoval, da jo lahko nemudoma pokazem očetu v primeru, da bi ta slučajno kaj izvedel o teh barvnih orgijah na moji glavi, halji in rokah. Bo vsaj moral priznati, da nisem ravno v slabi družbi.

Iz teh mojih vrtic seveda ne moreš sklepati, da sedim večer za večerom pri knjigah in čitam. Kaj šet! Delam s polno paro, čestokrat celo do dveh ponoči. Zjutraj se pa pogosto ne zavedam več, kako sem prišel na svoje ležišče. Kako prijetno je tako življenje! Čas mine bliskovito. Nikdar še nisem pri barvah in obriših tako užival.

Ah, dragica, neko proujno ima do tebe tvoj vdani Harro. Razmišljal malo o tem, da bi ves ta brauneški obred, ako bi ga prenesli v mojo hišo, — malo da nisem rebel v mojo razvalino, — tvoje najvrednejšega slugo zelo onesrečil. Dolgo posedanje pri mizi, ob času, ko delo najbolj uspeva, večno pohajkovanje nezaposlenih slug v raznobarnih livrajah! — Opazoval sem naurč pri vas neštetolet, kako so ti kostonjevi pohajkovali. Premislil, moje zlato, če res smatraš vse to kot neobhodno potrebno za svojo srečo! Bi se morda čutila ponižano, ako bi kedaj prinašala na mizo jedila kaka čedna, snažna deklica v beli abici? — Če bi se tega ponižanja zbala, se ho-

Prečna pri Novem mestu

Lepo in pomenljivo slovesnost bomo imeli v Prečni v nedeljo, 29. avgusta. Umeščen bo namreč na našo župnijo novi župnik g. Janko Komljanec, do sedaj župnik-vikar v Prečni. Malo se dopisuje od nas, vendar so pa pri nas slavnosti kakor le malo kje. Dne 1. avgusta t. l. smo imeli biserno mašo, katero je daroval za našo faro za služni župnik in duhovni svetnik g. Šmidovnik Anton, ki je našo faro upravljal skozi 49 let. Njegovo delo v Prečni bo ostalo v trajnem spominu, saj je že samo prekrasna nova cerkev priča, kako skrben župnik je bil on. V naši fari je bil do leta 1887, za župnika g. Bačnik, nato pa do leta 1936 g. Šmidovnik, torej v novi cerkvi, ki je bila zgrajena l. 1910., še ni bil noben župnik umeščen. Zato bo v nedeljo tembolj slavnostno. Farani, čeprav hudo prizadeti po vremenskih nezdah, hočejo pokazati ljubezen in spoštovanje do novega župnika. Gospod župnik Janko Komljanec je rojen v Bučki na Dolenjskem iz zelo čislane rodbine. Pri nas deluje kot kaplan in župni upravitelj že 12 let. Ustanovil je pri nas Hranilnico, Pošta v Prečni, vojaški spomenik itd. so vse njegova zasluga. Bil je desna roka biseromašniku Šmidovniku. Naj Bog ohrani novega župnika tako zdravega in čilega, da bo mnogo let skrben o naši župniji.

Mozirje

Visok obisk. Gospode bogoslovce, ki imajo svoje počitniške zborovanje na Brdcah, je dne 25. t. m. obiskal prevzvišeni vladika Tomažič, škof lavantinski. Drugi dan je maševal v cerkvi pri sv. Fračišku, kjer so se zbrali na sestanku tovariši iz bogoslovja pri gospodu župniku Vogrinu. V petek, dne 27. julija, pa je opravil slovesno sveto mašo v farni cerkvi v Mozirju ob priliki zaključka tečaja slovenskih bogoslovcev.

Sport

Jutrišnje kolesarske dirke na Hermesu

Jutrišnje kolesarske dirke na „Hermesovem“ dirkališču bodo brez dvoma najzanimiv. prireditve te nedelje, saj se bo v štiri ure trajajočem programu borilo v močni konkurenci zelo veliko število kolesarskih dirkačev iz vseh krajev Slovenije, pa

Novo pokopališče. Ze pred osmimi leti se je začela akcija, da bi se za pokopališče našel drug primeren prostor. Vendar se zadeva kljub tako dolgem času ni premaknila z mrtve točke. Pa bo menda enkrat res potrebno, da se stvar bolj resno vzame v pretes in se dolgoletni želji prebivalstva ugod.

Školja Loka

Na Suhi pri Školji Loki so se zbrali v nedeljo 22. t. m. bojevniki iz Škofje Loke in okolice, da počaste spomin umrlih vojakov in se porazgovore o delu bojevnike organizacije. Sv. mašo in cerkveni govor je imel predsednik Zveze bojevnikov Miroslav Ratej. Pri sv. maši je krasno prepeval domači moški pevski zbor pod vodstvom organista Matka. Po opravljenih molitvah za rajne je bilo zborovanje na prostem. Pevec so zapeli žalostinko „Oj Dobrodo“, nato je pa predsednik škofojske skupine bojevnikov g. Franc Rupar otvoril zbor. Na taboru je govoril tajnik osrednjega društva Zveze bojevnikov Rudolf Lukež o načelih in namenih bojevnike organizacije, Franc Košir pa o idejnih amerciah, ki družijo bojevnike. Predsednik Zveze Mirko Ratej je pa bodril zborovalce k medsebojni alogi in zvestobi ter jih pozval, naj se udeležijo velike bojevnike manifestacije na Brezjah 28. in 29. avgusta, ko se bo položil temeljni kamen za grob neznanega slovenskega vojaka — žrtve svetovne vojne. Zborovanja se je udeležil tudi škofojski župan Matevž Zihler. Tabor je pokazal medsebojno povezanost in slogu, ki družijo škofojske bojevnike v strnjeno in močno četo. Popoldne je imel osrednji odbor Zveze bojevnikov v gostilni M. Zihlerja v Školji Loki sejo, na kateri so se razdelile podpore iz Colaričevega sklada. Izdelal se je tudi podroben načrt za veliko bojevnike elavje na Brezjah 28. in 29. avgusta.

Nogomet na Korotanu

Jutri bo na novem igrišču SK Korotana pokalni brzoturnir. To bo prva javna prireditve na tem igrišču. Sodelovala bodo moštva Ljubljane, Grafice, Jadrana in Korotana. Pričetek prireditve bo točno ob 15. uri. Vstopnina propagandno nizka: sedeži 5 din, stojišča 3 din.

Ne smemo dopustiti, da SK Ljubljana izpade lige!

Prvo neuspelo gostovanje slovenskega predstavnika v nacionalni ligi SK Ljubljane v Zagrebu nas ne sme uplašiti. Moštvo se je borilo z največjo požrtvovalnostjo, da celo igralo je enakovredno nogomet kot njegovi zagrebški tovariši! Ko so naši fantje potresali mrežo Concordie in stanje izenačili na 1:1, smo bili prepričani, da nam prinesejo v našo belo Ljubljano eno, če ne dve točki. Toda prišlo je drugače... Sodnik je kratkoma prisojil enajstmetrovko, s katero so prišli Zagrebčani v vodstvo in nas s tako neutemeljeno kaznijo moralno podrl. Moštvo je vprično take odločitve, posebno pa še zaradi pekleneske navijanja drukarjev, popustilo, in pod takimi okolnostmi moralo kloniti... Spričo teh dejstev naših vrlih fantov na neuspehu ne smemo obsojati, saj je vendar po tekmi SK Ljubljane bilo poraženo z istim rezultatom tudi renomirano moštvo in dolgoletni jugoslovanski prvak BSK, in to na samem povratku iz Splita in z isto postavlo! Kolikor je pač nedostatkov, jih moramo odstraniti samo s skupnim delom in s pomočjo vse športne javnosti.

Javnosti pa navajamo tudi kruto resnico, da naše moštvo v državni ligi ne bo uspešno tekmovalo, če nam bodo naše tekme sodili domači sodniki! Zlastno je pač, da moramo po nje preko naših meji, toda spriznati se moramo s tem dejstvom tudi mi in mišliti, kako naj bi se tudi SK Ljubljani dala možnost igranja pred inozemskimi sodniki...

Da zamoremo to vprašanje zadovoljivo urediti, se obračamo na vsi Sportu naklonjeno javnost z vljudnim pozivom, naj končno vendarle iz-

previdi kako je vendar SK Ljubljani potrebna izdatna finančna podpora.

Zatorej — segajte pridno po blokih in ne zavrzite v dopisih priloženih postnih položnic. — Iz propagandnega oddelka SK Ljubljane.

Jugoslavija se končno vendarle udeleži balkanskih iger v Bukarešti, ker je dospelo iz Belgrade poročilo, da so denarna sredstva zasigurana. O naši postavi smo že zadnjič poročali.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov v Ljubljani. (Službeno.) Pozivamo vse funkcionarje, kakor tudi atlete, da se polnostavno udeležijo prireditve gojencev Visoke šole za telesno vzgojo v Varšavi, točen spored po dnevnih zabeležbah v časopisih.

Kolesarska podpora poziva vse odbornike in funkcionarje, da se gotovo udeležijo jutrišnjih medklubskih dirk na „Hermesovem“ dirkališču, ki bodo ob pol 2.

K jutrišnjim kolesarskim dirkam na dirkališču prosim prireditelje, da se javijo kot funkcionarji naslednji gg.: Kraner, Škof, Plesko, Vospetnik, Windseher, Majcen, Pogacar, Plankar, Sornc, Prosen, Erko, Smrekar. Na dirkališču morajo biti najkasneje ob pol 2. — Vpisovanje dirkačev se zaključuje ob 2 in morajo verificirani prineseti s seboj zvezice verifikacije.

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 28. avgust: 12 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesnitve vmes — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesnitve vmes — 14. Vreme — 15. Za delopust (Igra Radijski orkester) — 18.40 Nove želeniške proge v okviru javnih del v Sloveniji (ing. Drago Leskovec) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae. urar Radolitič in sola (Jovan Udič) — 19.50 Pregled svedora — 20. O zunanji politiki (iz. urednik Rada Jurček) — 20.40 Veseli bralci, vmes plošče — 21.30 Cas, vreme, poročila, spored — 21.45 Glasbena reportaža belgradske bratovvalovne postaje iz Maribora: O Pohorju (Septet bratov Živko) — 22.30 Radijski orkester.

Belgarijska kratkovalovna postaja prenaša 28. avgusta reportažo o Pohorju: ob 13.45 predavanja v srbohrvaški, jeziku, ob 20 v nemškem, ob 20.15 v francoskem, ob 21.30 v angleškem jeziku, ob 21.45 do 22.30 glasbena reportaža iz Maribora (Septet bratov Živko in koncertni tenorist Avgust Živko).

Ponosen sem na to, da pisem že četrto stran. Doslej se nisem nikdar napisal pisma, ki bi bilo presegalo tri strani. Nikar ne bodi potrta radi tega, kar sem ti pisal. Ti moraš vendar postati srečna! To vprašanje je — glavni! In če bomo videli, da ne gre brez teh čokoladnih slug in vsega tega priveša, kateremu si privajala od mladosti, bomo gotovo našli kak izhod! Le, kar tiče mojega dela, ne morem popustiti in tega tudi ne boš od mene zahtevala.

Ostani mi zdrava, moja mila dragica! Ah, ko bi mogel slikati sinje nebo, tako sinjemodro, kakorsno je razprostrta tvoja ljubezen nad menoj!

Tvoj Harro.

Pismo kneginje iz Braunecka njeni prijateljici grofici Evi Thara.

Moja draga Evi!

Slišala si torej že govoriti in vprašuje, kako je to vobče mogoče. Moram ti, žal, vse potrditi... Saj mi boš verjela, da se je to, kakor marsikaj drugega, zgodilo proti moji volji. Pises mi, da je ta vest gospodo neprijetno zadela in da si se podvizala sprva vse to zanikati, dokler se ljudje tej misli nekoliko ne privadijo. No, jaz ne razumem, kakšen uspeh naj bi to imelo! Na stvari sami se ne da nič vedeti izpremeniti. Knez je vsi predgruden! Trd je, ko železo in kakor opazujem, podlega vedno bolj vplivu tega smotrenega intriganta. Lahko mi verjameš, da preživljam težke dni! Nisem se še mogla odločiti za povratek v Brauneck, kjer bi lahko dnevno srečala tega moža. S svojo trditvijo, da smo bili nevezljivo kratkovidni, imaš zares prav. Privoščiti bi bili morali Rožmariji, da vsaj eno zimo prebije v Berlinu, kjer bi bila spoznala še druge ljudi in bi bila mogla primerjati. In tako stopa že s svojimi devetnajstimi leti v življenje, ko druge šele zapuščajo otroško sobo!

Triperesna deteljica

F. Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedel.

»Srečno sva odnesla pete!« je rekel Nande, ko sta bila že daleč od kočice.
»Srečno, srečno,« je priklimal Jožek in nekaj kakor velik kamen se mu je zvalilo s srca.
Nande je nekaj časa molče hodil ob tovarišu, kar na lepem pa je obstal, se udaril z dlanjo po čelu in se začel smejeti na ves glas.
Jožek ga je začudeno pogledal in vprašal:
»Ali se ti je zmešalo? Meni se vse to prav nič smešno ne zdi.«
»Pa še kako je smešno, dragi moj,« je med smehom odgovoril Nande. »Kar pomisli, midva sva razbojnika, oni trije so razbojniki — pa beživa pred njimi! Razbojnika pred razbojniki! Ha, ha, ha, kar počil bom od smeha! Zdaj šele vidim, da so pravi razbojniki nekaj čisto drugega kot midva.«

»To je pa res,« je pritrdil Jožek. »Kvečjem Peter se lahko poteka na prei, da je pravi rokomavh in...«

Hotel je dodati še nekaj prav modrega, tedaj ga je pa Nande zgrabil za rame, pokazal z roko navzgor in vzkliknil:

»Poglej! Kaj pa je to?«

Jožek je bistro pogledal in ves zavzet rekel:

»Razvaline starega gradu!«

V prvi jutnji svetlobi so se pred dečkoma res medlo odražali obrisi starega gradu. Desna polovica je bila že vsa porušena; samo močvirni ka-

Okusna in lahko prebavljiva

NESTLE-JEVA MOKA

je zelo primerna hrana za otroke
v času poletne vročine

mnitni skladi so še štrleli proti nebu. Leva polovica gradu pa je bila še kar dobro ohranjena in je imela celó streho nad seboj.

»Tega si pa morava ogledati od blizu,« je predlagal Nande.

»Hm,« je zabrundał Jožek in se obotavljal. »Meni se pa zdi, da je bolje, če se mu ognemo. Bogve, če ne bova še tukaj kaj prav neprijetnega doživela.«

»Beži no!« ga je zavrnil Nande. »Le kaj naj bi v takemle starem, zapuščenem gradu doživela?! Kvečjemu, da se še kakšna kača čez dan greje na soncu.« Brezskrbno je odkorakal naprej, Jožek pa mu je boječe sledil.

Prestopila sta prag pri glavnem vhodu. Prostrano dvorišče, polno kamenja, je ležalo pred njima.

»Tamle so pa vrata v grad,« je rekel Nande in pokazal temno, nizko odprtino v poslopju.

Nande se je v tem hipu spomnil, da je ponoči na podstrešju ogljarske kočice, ko se je za hip prebudil, otipal pod seboj nekaj trdega. Tista trda reč ni bila nič drugega kot prava žepna svetilka. Ves vesel jo je bil vtaknil v žep, se obrnil na drugo stran in spet sladko zaspal... Zdaj mu bo ta svetilka imenitno služila! Potegnil jo je iz žepa in posvetil skozi odprtino. Dolgi, ozki hodniki so se pokazali njegovim očem.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonsko. 5 mm vsaka polna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Najboljši trboveljski premog
brez prahu
koks, suha drva
I. Pogačnik
Bohorjeva 5 Telefon 20-59

Službodobne

Službo organista

in cerkovnika pri župni cerkvi v Predvoru razpisujem. Plača: stanovanje s pritlikinami, nekaj zemljišča, drugo v denarju. — Konkurenčna obravnava je v teku. Nastop po dogovoru, toda čimprej. Prošnje je vložiti do 15. septembra t. l. Župni urad v Predvoru.

Kino-operaterja

Hobrega z izpitom, išče mo za takoj kot namestnika do 30. oktobra. Stanovanje, hrana, mesečna plača. Ponudbe z zahtevki plače in prepiš prišleval na upravo »Slov.« pod »Kopališki kino« št. 15.553. (b)

Kuharico

majšo, za boljše gostilno na vse, ki bi znala tudi v gostilni pomagati, zanesljivo pošteno, iščem. Služba stalna, nastop takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena kuharica«. 13.059. (b)

Širite »Slovenca«!

Hlapec

trezen, zanesljiv — pošten se sprejme takoj h konjem. Plača 250 din. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Okolica Ljubljane« št. 13.477. (b)

Soferja

k tovarnemu avtomobilu, kateri bi opravljal tudi ostala trgovska dela — sprejemem takoj. Jos. Bahovec, Ljubljana, Galitsovo nabrežje 39. (b)

Posestva

Večja zemljišča, travniki se prodajo poceni, skupno ali posamezno v nedeljo, 29. t. m. ob 2 popoldne. — Zbirališče Dolgi most, Tržaška cesta (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno obražen posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 27-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Prodamo

Sveže breskve la

kg 3.50 D, 4 košare 50 kg Franko voznina. Razposilja G. Drechsler, Tuzla.

Novosti

perila, obleke, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Šolske torbice, nahrbtnike

v veliki izbiri, priporoča IVAN KRAVOS Maribor, Aleksandrova 13

Denar

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10, tel. 27-52.

BANČNO KOM. ZAVOD in MENJALNICA

MARIBOR Aleksandrova ulica št. 40 vnovčuje HRANILNE VLOGE bank in hranilnic, kupuje vrednostne papirje, valute in zlatnike po najvišji dnevni ceni.

HRANILNE KNJIŽICE

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu — izposluje vse bančne denarne, kreditne in blagovne posle najkulantneje

ALOJZIJ PLANINŠEK

trg. ag. bančnih poslov Ljubljana, Beethovnova ulica 14-I — telefon 35-10

Auto-motor

Fordson traktor

kupim. Ponudbe F. Turnšek, Polzela. (b)

Dijaki

Dijakinje

iz nižjih razredov sprejemem v svo okrbno, Reber št. 11. (D)

Nova modna trgovina

Cenj. občinstvu najvljudneje naznanjam, da sem otvoril

na Aleksandrovi cesti št. 9 modno trgovino

Z dogoletno prakso, kot nastavljenec pri trdki Jakob Lah, Glavni trg, sem si pridobil popolno izkušnjo, tako da bom cenjenim odjemalcem s točno postrežbo in nizkimi cenami v stanu nuditi prvovrstno blago.

Za cenjeni obisk se priporoča

Avgušt Nedžet

modna trgovina

Maribor, Aleksandrova c. 9

V naši podružnici v Celju

dobite vsa pojasnila glede inseratov!

Tam lahko plačate tudi naročnino za »Slovenca«

URADNIŠTVO

KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI

NAZNANJA, DA JE UMRL NJEGA NEPOZABNI TOVARIS GOSPOD

FRANC LUCKMANN

VZORNEGA, PRILJUBLJENEGA DRUGA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

V LJUBLJANI, DNE 27. AVGUSTA 1937

Umrl nam je naš preljubi, srčnodobri soprog sin, brat in svaki, gospod

FRANC LUCKMANN

poobl. uradnik Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani — artilerijski poročnik v rezervi

danes ponoči po kratkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, v svojem 39. letu. — Nepozabnega pokojnika spremimo k večnemu počitku v soboto, dne 28. avgusta ob pol 6 popoldne iz mrtvaške veže Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 30. avgusta 1937, ob pol 8 v cerkvi Marijinega Oznanjenja ter v patronatski cerkvi v Čabru in Gerovu.

V Ljubljani, dne 27. avgusta 1937.

Dalma Luckmann, roj. pl. Ghyrzy soproga

Dr. Friderik Luckmann

Hubert Luckmann

brata

Hanna pl. Mehlem, roj. Luckmann

sestra

Ninka Luckmann, roj. Galle

mati

Linda Luckmann, roj. Kosler

Josipina Luckmann, roj. Tscheligi

svakinji

Ervin pl. Mehlem

svak

UPRAVNI SVET IN RAVNATELJSTVO

»KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI«

sporočata, da je umrl zavodov uradnik, gospod

FRANC LUCKMANN

S pokojnikom je zavod izgubil vzornega in vestnega delavca, ki ga ohrani v trajnem spominu

V Ljubljani, dne 27. avgusta 1937

Prostovoljna dražba

pohištva, perila, steklenine in kuhinjskih posod se vrši dne 29 VIII. ob 13. uri v St. Vidu nad Ljubljano hiš. št. 69.